

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNE

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE

No. 41. New York, October 13 (Spalio), 1911. VOL. IV.

Entered as second-class matter November 28, 1910, at the post office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
At 307 W. 30-th St. New York City.

A. B. STRIMAITIS Sec'y & Business Manager.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES.

In the United States..... \$1.00
To Foreign Countries..... \$2.00

All communications should be addressed:

"TEVYNE", 307 W. 30-th St., New York City.
Tel. Chelsea 5152.

Išleidžiama Susiivenyimo Lietuvių Amerikoje
kas penktadienis.

V. K. RAČKAUSKAS Editor (Redaktorius)

PRENUMERATA METUI:

Suvienyose Valstijose..... \$1.00
Kitose viešpatystėse..... \$2.00

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:

"TEVYNE", 307 W. 30-th St., New York City.

MĖNESINIS ŽURNALAS

"Aidas"

Išėdinėja nuo Kovo (March) mėnesio

Kaina metams Amerikoje \$1.00 Užrubežiuose metams \$1.25
Pusei metų 60c. Pavienis numeris 10c.

Pirmą numerį siunčiame dvkai. Reikalaujame agentų.

"AIDAS", 46 Harrison Av., WATERBURY, CONN.

VINCAS DAUNORA
NARIS 215 700 APTIEKORIUS KUOPOS S.L.A.
UŽLAIKO SAVO LŪCNOI APTIEKOI VISOKIŲ VAISTŲ IR
NUO VISŲ LIŪŲ. KREIPKĖS PAS SAVO ANT ŠIO ANTRAŠO
229 BEDFORD AVE KAMPAS NORTH 4TH GATVĖS BROOKLYN N.Y.

Dr. A. Šliupiuė - Jankauėkienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyrų.
265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.
(tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 12-2 po piet: nuo 7-9 vakare.
TELEPHONAS GREENPOINT 8.

Pirmas Lietuvių DIENRAŠTIS

Amerikoje

Dienraštis turės pasirodyt pirm
NAUJŲ METŲ
kaip tik bus suspėta ineiti į naujus
"Kataliko" namus

Be skaitlingo visuomenės pritarimo nebus
galima tas darbas pradėti.

Kas nori Dienraščio tegu tuojaus atsilie-
pia laišku.

Vertėtų tat visiems Amerikos lietuviams tas
sumanymas remti. Lietuviams juė reikia turėti
kasdien po ranka žinių skelbėjas ir kelrodis.
Pirmiau dienraštį leisti neleido nekurios aplin-
kybės, o nudien tas pergalėti galima.

Kas nori Dienraščio tegu pritaria laišku.

J. M. Tananevicze
3244 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Rašykitės prie Sup. L. Am.

Nori atsilankyti pas visus!

Pirmutinis lietuvių kalboje lietuvių laikraštis "AMERIKOS LIETUVAITĖ". Prenumerata: 50c. ant metų, \$1.00 ant trijų metų. Siunčiam ant pažiūros porą numerių už 10c. (sidabrinį). Didumas—21x28 col. 8 puslapiai sulenkus. Išėina kas 15 d. kiekvieno mėnesio. Pasakykit ir kitiems! Adrisas toks:

"Amerikos Lietuvaitė",

P. O., Box 125

McKees Rocks, Pa.

Juokeliai.

- I. Kaip gali atskirti nevedusį žmogų nuo vedusio?
- II. Nevedęs žmogus tankiai neturi sagutės prie marškinių, o vedęs tankiausiai neturi ir marškinių.

Kipšas.

Krajavi škapleriai.

Austiniai krajavi škapleriai, galioniniai ir bieliniai, parsiduoda po 25c. tuzinas, šilkiniai po 40c. tuzinas. Agentams pasiunčiam prabeles dėl paziurėjimo. Trejos devinešės (trejanka) krajavos, Palangos aptiekos, prekiuoja bertainis svaro 25c., svaras 90c., 10 svarų arba 40 bakselių \$5.00. Popiera su konvertais gromatų rašymui, su visokiai apskaitymais ir su kvietkomis, parsiduoda po 25 c. už tuziną, 75c. už 100, \$6.00 už 1000, \$10.00 už 2000. Užjaukom visokių pavinėdavonių, altorėlių ir šilkinų abrozėlių su lietuviškais maldelėmis, parduodam tuziniais ir šimtais: turim visokių knygų ir maldakningių. Reikalaujam agentų ir duodam gerą uždarbį. Adresuokit:

K. J. INTAS,

P. O. Box 1724,

NEW YORK, N. Y.

J. Skritulskas,

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmatau visokių žemių pinigų ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskovijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir vėseliūnams. Iš miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso

John Skritulskas

26 Broad St. New Britain, Conn.

Telephone No. 550.

Katalogas Dykai!

Puikiausių ir geriausių: Armonikų, Koncertinkų, Klarnetų, Smukų ir kitokių muzikališkų instrumentų, taipgi, lietuviškų knygų ir kitokių dainų.

Užsakymus išpildo teisingai, greitai ir pigiai per expressą ar paštą. Pasirsk savo adrsą ir pašto markę, o Katalogą gausit dykai! Rašykite žemi, adresuojant:

M. J. DAMJONAITIS

812 W. 33-rd St.,

CHICAGO, ILL.

NAMINE MOKYKLA

- GRAMATIKA angliškios kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00
- VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15c.
- ARITMETIKA mokintis rokundų be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35c.
- NAUJAS BUDAS mokintis rašyti be mokinio 10c.

Pinigus siųskite šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS,

Box 62 New York, N. Y.

Išsiuntinėjimo prakystė

Reikalauju katalogo įdėdamas markę už 2 centus.

J. N. Šimkus

Naujos labai žingeidžios knigos.

- Pasaulių ratas. Astronomiškas aprašymas mūsų saulinės sistemos. Kaina 25c
 - Naujausios dainos ir eilės. Čia telpa apie 80 įvairių dainų. Kaina 20c
 - Kerštinga meilė. Tragedija 3-se aktuose. Labai žingeidi skaityti ir paranki lošti. Kaina 10c
 - Meiles karštligė. Mintys ir prilyginimai apie dabartinį supratimą meilės. Kaina 20c
- Taipgi gaunamos visokios, lietuviškoj kalboj knigos. Reikalavimus ir pinigų siųskite šiuo adresu:

J. STROPUS, 30 West Broadway, So. Boston, Mass.

Gelžkelio laikrodėlis su 21 akmenu

rankinėle užsukamas ir užstatomas vyriško ir moteriško didumo. Apleisti aukso ant 20 metų dubultą dangteliai-viršai, puikiai išpjaustytas. Absolutiškai tikras laiko rodytojas, ypač pritaikytas prie gelžkelio žmonių, kurie reikalauja užsitikimo laikrodžio. Gwarantuotas ant 20 metų. Ypatinga dovana: mes pasiūsimė tą laikrodį ant kiekvieno adreso C.O.D. \$5.75 ir užsimokėsime ekspreso lėšas, suteikdami privilegiją pilno ištyrimo. Jaigu neatrasite, kad jis nevisiškai užganėdina ir ne toks yra, kaip pagarsinta, nemokekite nei vieno cento. Atminkite, jūs panašiai užmokėtumėte už tą patį laikrodį \$25.00, pirkdami nuo kokio besąžiniško parduotojo. Labai puikus AUKSU aplietas LENCIUGELIS su prikabaluku už DYKĄ prie kiekvieno laikrodžio.

Excelsior Watch Co., 908 Athenaeum Bldg., Chicago.

Telephone 762 So. Boston.

DR. F. MATULAITIS

Offiso valandos:

Nuo 12 iki 2 val; Nuo 7 iki 9 vakare.

495 Broadway,

So. Boston, Mass.

Seniausias Lietuviškas Laikraštis!

"VIENYBE LIETUVNINKŲ"

26 metas kaip elna kas Seređą, Brooklyn, N. Y. "Vienybė Lietuvninkų" didelio formato 12 puslap.; talpina moksliskus straipsnius, naujausias žinias iš viso pasaulio, daugiausia iš Lietuvių gyvenimo. Turim visuose lietuvių kolonijose savo korespondentus, iš Lietuvos naujas žinias savų korespondentų. "Vien. Liet." dirbo dėl visų organizacijų ir žmonių gerovės. Šimet, 10 Vasario sukako 25 metai kaip išėidinėja, iš tos priežasties išleidom didelį žingeidų Jublejinį numerį, kuris liks istorišku atminimu, nes pirmas dar Lietuvių laikraštijoj. Kurie užsirašys ant metų, gaus tą numerį kaip dovana. Tas numeris su 62 paveikslais žymių veikėjų ir rašėjų, ir 58 straipsniais. Tai labai puiki dovana, o tik 10 centų prisiųsk mums markėmis, tad aplaikysi jį, arba nurodyk tikrą adresą kam pasiųsti, o mes prisiūsime. "Vien. Lietuv." prenumerata metams \$2.00, puselį \$1.00 Suvienytose Valstijose; užrubežije \$3.00. Užsirašyt galima visada, užsirašant reikia siųsti prenum. Money Order ar registruotam laiške pinigai leidėjo vardu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-24 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Reikale klaušk laišku, įdėk dvicentinę markę atsakymui.

Moterų ir vaikų skyrius "Tėvynėje".

"Tėvynės" redakcijai pagarsinus apie sumany-
mą įvesti "Tėvynėje" moterų ir vaikų skyrius, gauta
nemažas skaitlius laiškų su prijaudimu ir paraginiu-
matai padaryti. Tarp kitko vienas S.L.A. sąnarys ra-
šo, kad jis trokšta matyti "Tėvynę" geru šeimynišku
laikraščiu ir karštai pritaria redakcijai įkūnyti savo
sumanyimą, linkėdamas pasisekimo tame darbe.

Į klausimą: dėlko reikalingi yra tie skyriai "Tė-
vynėje" — nemanau esant reikalingu daug atsakinė-
ti. Žėdnas žino, kad "Tėvynė", kaip S.L.A. orga-
nas, yra skaitomas ar bent pažiūrimas moterų ir vai-
kų, priklausančių prie tos organizacijos; vienok, kiek
galima matyti iš praeities, "Tėvynė" neatkreipė do-
mos į moterų ir vaikų reikalus, nesiinteresavo jų pa-
dėjimu, nebandė, taip sakant, tarnauti jiems. Berods
kaltinti už tatau nėra ką. Mūsų "Tėvynė", tačiau
jos redaktoriai, buvo (ir dabar da yra) tokiose nepa-
togiose sąlygose, kad nevisad tebuvo galima visus
mūsų visuomenės reikalus aprėpti. Buvo laikai, kuomet
"Tėvynė" tarnavo beveik išimtinai polemikoms
ir šiaip asmeniškims reikalams; toliaus Susivieniji-
mas atsistojo akyvaizdoje suirutės ir nesusipratimų,
kuomet jame įvesta nauji apsaugos skyriai ir parašy-
ta naujoji konstitucija. Visa tai skaudžiai atsiliepi-
ti ant organo.

Dabar laukiama ramesnių laikų. Pasitikima, jog
sykį jau turės išnaujo prasidėti pertrauktasai būdavo-
jimo darbas ir daugelis svarbesniųjų Susivienijimo
darbų turės įeiti į tinkamas sau vėzes. Tarp kitko
manoma, kad ir "Tėvynė", laikui bėgant, galės įves-
ti savo skiltyse nuolatinius skyrius, kurių da nėra
mūsų laikraščiuose.

Negalima užtylėti to, kad "Tėvynė" mažai tetu-
ri vietos, nesa, kaip visi galėjo matyti, Susivienijimo
atskaitos laiks nuo laiko užima gana daug laikraštyje
vietos; paveizdan pereitoji atskaita užėmė beveik 24
puslapius; na, žinoma, tas dalykas turi atsiliepti ant
laikraščio įtalpos. Ateityje, kiek žinau, atskaitos bus
garsinamos šiek tiek kitokioje tvarkoje, tad gal dau-
giau turėsime vietos ir organe, kad apkalbėjus ir Su-
sivienijimo reikalus, ir pavedus užtektinai vietos įvai-
riems sąryiams*).

Užmanytiems moterų ir vaikų skyriams yra jau
renkama medžiaga ir, tur būti, nuo N43 bus galima jų
įvesti. Iki šiol tiems skyriams dendradarbiauti apsi-
ėmė p. M. Jurgelionienė ir p. O. Alytienė. Beto,
kviečiama ir kitos mūsų moteris, kurios interesuojasi
šiais skyriais, nors kiek prisidėti, jai jau ne straip-
sneliais, tai bent nurodymais ir patarimais.

V. K. R.

*) Kaikurių rugojama už talpinimą "Tėvynėje" "Rutvilės" ir
"Prisikėlimo". Sulyg to dalyko žinotina yra, kad "Rutvilė" yra
Sus-mo spaustuvės priimta, kaip pašalinis darbas. Sulyg "Japo-
nų" — redakcija, talpindama tą straipsnį, manė esant jį naudingu
iš daugelio atžvilgių. Gi kaslink "Prisikėlimo" — juk tai pirmu-
tinis stambesniųjų Tolstojaus veikalų, žinomų visasvietinėj litera-
tūroj. Nuo šio laiko "Prisikėlimo" bus talpinama "Tėvynėje" tik
po vieną perskyrimą kas numeris. R e d.

Ką tas reiškia?

Ką reiškia lietuviui priklausymas prie S.L.A.?

Pirmučiausia: esi drauge su kitais savo broliais
lietuviais ir imi dalyvumą kaip paties Sus-mo gyveni-
me, taip ir visuomenės reikaluose. Jautiesi, taip sa-
kant, sąnariu vienos didelės žėmynos, kurios užduotis
— atlikti svarbių darbų: remti savo sąnarius.

Toliaus: pasirūpini apie savo šeimyną ir toji rū-
pa tau neša smagumą; mat jauti, kad tau iš sviato iš-
ėjus, kuomet šeimyna ar seneliai tėvai nebeteks jau
savo penėtojo, nė šeimyna nė tėveliai nebus priversti
išeiti alkani ir nuogi ant gatvės. Turės nors šiokią-
tokią atramą iki apsipras su naujuoju savo padėjimu
ir iki šuras sau būdus užsilaikymo.

Toliaus, priklausymas prie S. L. A. parodo, kad
pažįsti savo pareigas ir, pažinęs jas, pildai teisingai,
kaip ir pridera sąžiningam ir geram žmogui.

Sekančiai — neapleidi savo artimųjų, o rūpiniesi,
kad jie negultų sunkumu ant pečių draugams ar gimi-
nės, ar, galų galė, kad nepatektų ubagynan. Tu esi
žmogus ir turi žmoniškai savo privalumus suprasti.

Prigulėdamas prie S.L.A. tu žinai, kad prie kul-
tūrinių darbų, kuriuos S.L.A. atlieka savo tautiškais
centais, ir pats pridedi savo skatikėlį. Beto, žinai,
kad pats priklausydamas prie S.L.A. patrauki kitus,
pagelbėji ir kitiems savo broliams.

Priklausymas prie S.L.A. da reiškia ir tai, kad
tu geidi vienybės, brolybės ir santaikos, ir kad su-
prasti, kiek daug tie dalykai atsveria lietuvių gyveni-
me, o podraug ir gyvenime visų kitų, su kuriais tau
prisieina susidurti.

Todėl tatau prigulėk prie S. L. A. pats ir kalbink
prigulėti prie jo savo draugus ir pažįstamus. Vieny-
bėje—galybė.

K. V—as.

Pagal Edison'ą.

Išradimai ateityje.

Tarp daugelio užduočių, laukiančių išrišimo atei-
tyje, yra klausimas, kaip ištraukti daugiau vertės iš
uro. Dabarties deginamosios medžiagos vartoji-
mās yra neapsakomai netvarkus. Anglis turi daug
energijos, o mēs teišimame iš jų visai mažą dalelę ši-
lumos ir jėgos, gi didesnėji dalis lieka nesunaudota.
Mūsų geriausie garvežiai sunaudoja apie penkioliką
nuošimčių anglies energijos; gaziniai lokomotyvai,
rodos, nuo 20 iki 25 nuošimčių energijos sunaudoja.

Buvo išmėginta visokiomis metodomis anglis per-
keisti tiesiai į elektriką be vartojimo garinių katilų,
prašalinant ugrį ir garą. Kai kurie bandymai atlikta
degimo (oxydation) metodomis. Jie yra gamtiškai
pasekmingi, bet ne komercijališkai. Oxidacija, tai lė-
tas degimas. Vienas tėra skirtumas tarpe rūdijimo,
degimo ir expliodavimo — tai greitumas chemiškos
veikmės. Explioduojanti medžiaga dega labai stai-
giai, taigi ji yra vartojama daugiau, kaipo kuras tor

pedoms varyti. Vidutiniškai imant, 40% dinamito išduoda tiek spėkos, kiek 100% anglių. Geležis degtų ir būtų geras kuras, bet ji jau yra sunaudota gamtos krosnyje. Anglis sukrovė saulės šviesa; jos yra saulės sankrovos baterijomis, kuriose mes turime kone visą mūsų energiją.

Radium turi didelę jėgą, kuri neturi prieinamo rubežiaus nei galo. Jis yra beveik nesudegamas, nors išduoda intraatomišką (atomišką kibirkštėlę) energiją.

Mēs nežinome, kaip jo energija susikrovė. Vago nas radium turėtų tiek energijos kiek visos anglis, vieneriais metais iškastos Suvienytose Valstijose. Radium yra priežastis žemės šilumos, kaip tai priodo šių dienų mokslinčiai. Tas tvirtai išaiškina, dėlko žemė, išleidama milžinišką šilumos kiekybę, ne užšala. Planėta po tiek milijonų metų jau būtų tapusi gerai šalta, jei nebūtų joje radium'o. Jai bus galima ateityje pakinkyti šitą spėką mūsų naudai — tai bus milžiniška pažanga visame kame. Laikrodīs padarytas su radium'o prietaisomis, eis per kelioliką šimtų metų neužsukamas.

Edisonas sako: "Aš turiu apintereskopą, pritasytą formoje žiūronėlio, kuriame yra mažutėlis grudelis radium'o, toks mažytis, kad išlystų par adatos skylutę. Jis išdavė milijonus kibirkščių kelių metų laike ir jis leis kibirkštis taip pat par tūkstančius metų, be paliovos. Jame yra užtektinai kibirkščių, kad apdengti ir apšviesti tokį plotą, kaip Rhode Island valstija". Nekurie mokslinčiai sako: kibirkštis lekia 12,000 anglišku mylių į sekundą. Toks greitumas yra radium'o jėgos šaltinis. Rankinas sako: voratinklis, bėgąs dviem ratukais su greitumu šviesos, galėtų varyti visas mašinerijas Anglijoje; jis turėtų tokią jėgą, kaip storiausis diržas.

Ne būtų praktiška radium'ą nešiotis kaipo kišenių pečių arba laikyti grinčioje naminiams vartojimams. Profesorius ponia Curie turėjo kišeniuje mažą grudelį, kuris pagimdė tokią veikmę, kad pradegino audeklą. Radium randamas su uranium'u ir thorium'u (chemiški elementai). Jaigu kada atrastumėm daugybę jo, tada būtų užduotis kaip jį vartoti, idant neturėti blogų pasekmių. Didelė kiekybė tokios medžiagos gali nužudyti žmones visoje apielinkėje.

Atskyrus radium'o mechanišką galybę, jis yra naudingas daugeliui ligų gydyti. Išgydymas, paveizdan, viežio yra sunki propozicija, bet su pagalba radium'o tas pasiekiamas.

Ir be radium'o yra daugybė daigtų ką mes nesu-prantame. Šie mūsų penki kūno pajautimai yra nejauslys. Vienok kitur, dabar ir paskui, kas nors iš-randa kokį naują dalyką, o mes nę nesapnuojame apie jo butybę. Tūkstančiai bevėlinių žinių lekia pro mūsų ausis ir tų nematomų krupterėjimų garso be instrumentų negalime susekti.

Vandenpuolių jėga labai greitai išsivystė, ir, kad ją sunaudojus, reikia milžiniškų mašinų. Vandenkilių ir vilnių jėga yra neapsakoma. Da praktiščiau tai yra vėjiniai malūnai, sujungti su baterijomis; jie priduoja didesnę energiją vėjui elektriškoj formoje.

Sauliniai motorai yra labai tvirtos mašinos. Jie subudavoti ant saulės šilumos traukimo principų vandenyje. Arizonos valstijoje yra trijų dešimtų arklių jėga saulinis motoras, kurį varo saulės spindulai. Daugybė žmonių dirba tam tikslui, kad sunaudoti jėgą, kurią suteikia mums saulė.

Garuojanti vulkanai taipgi yra šaltiniai jėgos ir būtų galima ta jėga pasinaudoti. Yellowston parke verziasi iš žemės daugybė geizerių, ir jų energija einá dykai. Toje apielinkėje gamta turi tokią spėką, kurią žmogus privalo ateityje sunaudoti. Garas su spaudimu gali varyti motorus ir gaminti elektrą.

Prašalinimas trinimosi mūsų mašinose — tai vicna ateities užduočių. Vienatinė, neturinti trinimos mašina, ką mes žinome, tai yra žemės kamuolis ir kitos žvaigždės, bėgiojančios beribėje.

Chemiškas valgis yra jau išdirbtas Emil'io Fišerio ir jo mokinių, tik da negali būti naudojamas. Jai pas mus taptų taip sausa, kaip Afrikos Sacharoj ir negalėtumėm auginti daržovių, tai tada turėtumėm griebties to, ką chemija išranda ir išras.

Drapanos ateityje bus taip pigios, kad kiekviena jauna moteraitė arba mergaitė nešios naujausios ir puikiausios mados drapanas, nes tada jų bus užtektinai. Išdirbtas šilkas labai panašus naturališkam jam šilkui ir dabar jau daroma iš medinių tošių. Ateis laikas, kad šilkabuožiai už kelių dešimtų metų turės išnykti taip, kaip Indijos mėlis (indigo) iš Indijos, kuomet Vokietijoje buvo išrasta sintetiskas mėlio išdirbimas. Šilkas daroma dvejomis metodomis; viena — cellulose (mažose kamaraitėse) sutarpinama "cupric ammonium" vandenyje ir išspaudžiama mašinomis per mažas skylutes; paskui eina par kitokias sustiprinančias mašinas iki yra tinkamas verpti ir austi. Antraip daroma iš medvilnės su dideliu spaudimu ir "acetic anhydride" (chemiškas vanduo). Antru būdu padaromas šilkas labai dailus ir iš jo daroma krutantiems paveikslams plėvės.

Yra daug dalykų, kurių mes nežinome. Taipgi mes nežinome, kas tai yra svarumas ir nežinome tikrai, kas tai yra šiluma, šviesa ir elektrika, nors mes ir vartojame tatau po biskį. Labai da klystame pasivadindami civilizuotais žmonėmis; mes da tik povailiai kįlame augštyr. Reiks neapsakomos evoliucijos mūsų smagenyse, pakol mes gerokai pakilsime. Mūsų bjauriausias palinkimas — šaudytis viens į antrą karėje parodo, kad da esame puslaukiniais ir nešame žmonijai blėdį.

Susinešimas su kitais pasauliais yra bandomas, bet būtų geriau, kad mes pradėtumėm labjau gilinties į savą pasaulį ir atrasti pirma ką nors tokio geresnio apie jį, tada rūpinties apie kitus pasaulius.

Daila pasididins ir prasiplatins, kada mes pradėsime labjau ir labjau kilti. Visuomenė turės sustabdyti degtinės "biznį", kursai beria lyg smiltimis žmonijai apsvaiginimą ir apjakimą. Į du šimtu metų, pagerinant išlygas paprastiems darbininkams, jie taipgi pakils ir gyvens, kaip šiandien gyvena turintis

\$200,000 metinio įplaukimo. Automatiškos mašinos ir moksliškoji žemdirbystė suteiks tokias dovanas. Ne individualizmas, bet vienybė darbininkų viešpataus ateityje, nebus individuališkų mašinų, kad kiekviena ypata turės dirbti savo naudai. Išdirbimai bus visuomeniški ir jiems privalanti. Taipgi ateityje nebus paprastų darbininkų, kaip šiandien dirbtuvėse. Kiekvienas asmuo bus direktorius-užžiūrėtojas mašinų, kad gerai dirbtų.

Darbo valandos turės būti trumpos. Kiekviena ypata turės tiek dirbti, kiek reikalaus jos sveikata, užsilaikymas ir ūpas. Tada bus tokis darbas, kad žmogus dirbs su išlavintu protu ir taip jo darbas jį užims, nes bus mielas, sveikas ir tinkamose aplinkybėse. Mažiau ir mažiau žmogus bus panaudojamas kaip mašina arba arklis, o tik jo protas bus panaudotas naudai jo paties ir jo gentkarties.

A. F. Jankauskas.

Iš kuopų nutarimų.

Simano Daukanto Dramatiška Draugystė, 83 čia kuopa S.L.A., savo mėnesiniame susirinkime, atsibuvusiame rugsėjo 7-tą, 1911 m. svarstė S.L.A. daktaro-kvotėjo klausimą. Šitą klausimą mūsų kuopa svarstė dėlėi to, kad praktikoje tūli Medikališkojo Egzaminieriaus liūdijime klausimai yra negalimi išpildyti už tokią užmokestį, kaip 25c. už egzaminavimą ir todėl randasi didelės kliūtys prirašymui naujų sąnarių prie S.L.A. Minėtos kliūtys bei keblumai randasi 13-14 klausimuose, kurie originališkai šiaip skamba: 13- "Ar aplikanto šlapumas ėjo jūsų akyveizdoje?" 14- "Ar jame randasi cukrus? Kaip patyrta?" Už pilną atsakymą šitų klausimų daktaras reikalauja \$1.50, o už 25c., kaip dabar tesimoka, suvis nieko ant šių klausimų neatsako. Tokiu būdu aplikacijos buvo nelegališkos ir aplikantai jokiū būdu negali būti priimti į S.L.A. Po XXV Seimui, Centrališkuoju S. L. A. daktaru esant Dr. Matulaičiui, būdavo aplikacijos užtvirtinamos ir minėtų klausimų neatsakius, bet kuomet po XXVI Seimui jo vietą užėmė Dr. Želvienė-Baltrušaitienė visos aplikacijos mums grąžinamos atgal, ir griežtai reikalaujama, kad minėti klausimai būtų pilnai atsakyti. Mēs buvome pas kuopos daktarą ir pareikalavome, kad aplikacijos galūtinai išpildytų ir į minėtus klausimus atsakytų. Kuopos daktaras reikalauja daugiau užmokesties, mažiausia reikalauja dolario. Aplikantai dolarį mokėti nenori, nes jie, pristodami į pašalpinę draugystę, moka tik 50c. ir tenai nereikalaujama tiek daug egzaminacijos, o nauda didesnė, nes yra pašalpa ligoje ir \$200,00 posmertinės, kuomet vyras miršta, o \$100,00—kuomet moteris, kurios nei joks daktaras neekzaminuoja.

Esant šitokioms apystovoms, mēs nusprendėm užklausti Centro Sekretorių, kas reik daryti ir kaip pasielgti šiame reikale. Centro sekretorius mums atsakė, kad daktaro aplikacijos turi būti taip išpildomos, kaip juose yra surašyti klausimai ir, jai dabartinis kuopos daktaras neapsiima tai atlikti, tai mēs turime susijieškoti sau kitą daktarą, kurs apsiimtų už tiek, kiek ir dabar mokama.

Gavę nuo Centro sekretoriaus šitokį atsakymą manėme, kad tikrai mēs esame neišmanėliais. Einam, pasiėmę blanką, jieškoti "kvoterinio" daktaro. Bet, nors jų mūsų mieste randasi gana daug, vienok nė vienas neapsiėmė už kvoterį tas blankas pildyti: visi reikalauja, išmetant 13 ir 14 klausimus, po 50c. už narį, o už pilną išegzaminavimą — nuo vieno dolario iki penkių. Kurie apsiima už dolarį daryti analizą šlapumo, tai reikalauja gvarancijos, kad tiek ir tiek draugvstė į metus duos aplikantų, gi be gvarancijos neapsiima egzaminuoti už mažiau kaip \$1.50. Jaigu Susivienijimas arba kuopos mokėtų už išegzaminavimą naujai įstojančių, kaip antai daro Insurance Companies, tai būtų kitas klausimas, bet kuomet reik patiems kandidatams užsimokėti, nuo vieno iki penkių dolarių, tai juos yra sunku prikaltinti. Todėl mēs reikalaujame, kad sąnariams, įstojantiems ant \$150.00 ir \$300,00 posmertinės, ant 13 ir 14 klausimų nereikėtų atsakyti. Šituos klausimus turi tik prisirašantie į 3-tį ir 4-tą skyrių, t. y. ant \$600,00 ir \$1000,00 posmertinės. Naujų blankų spausdinti nereik, geros ir šitos, tik paaiškinti per organą, kad prisirašantiems į pirmą ir antrą skyrius ant 13 ir 14 klausimų nereik atsakyti. Taipgi norime žinoti, ar randasi tokios kuopos, kurios turi daktarus, kurie už 25c. išpildo 13 ir 14 klausimus. Jaigu gi tokių nesiranda, tai kodėl Centralinis daktaras ant blankos paliūdi ja ir nedaro kliūčių, o tik iš mūsų draugystės šito griežtai reikalauja?

Simano Daukanto Dramatiška Draugystė, 83 čia kuopa S.L.A. Sekretorius A. Kavaliauskas.

Ar nebut praktiška?

Įvykus naujai tvarkai S. L. A., įvyko kartu ir maišatis, nes dauguma narių, nesuprasdami reikaliningumo ir naudingumo naujai įvestų formališkumų, labai rūstauja ir priešinasi tam, iš ko kylavi soki nesupratimai! O kas blogiausia, kad tas atsiliepia ant paties S.L.A., nes dauguma narių, matydami visa tai, apleidžia Sus-mą. Daugumoj kuopų nesiranda nei vieno asmens, kuris suprastų naują tvarką ir įstengtų ją įvykdinti ir užlaikyti savo kuopoj, todėl su tokia kuopa daug keblumų turi nukęsti Centro sekretorius. Tankiausia niekad nepabaigti rašinėjimai ir aiškiniimai naujos tvarkos supykdo kuopos viršininkus, ir tie pakrikdo kuopą. Todėl, ar nebut praktiška:

1. Kad S.L.A. Prezidentas, pagal nurodymą naujos konstitucijos, įgaliotų savo pagalbininkus kiekvienoj apielinkėj, iš tokių narių, kurie supranta S. L. A. naują tvarką, ir galėtų užvesti kuopas ant tikro kelio. (Iki šiol S.L.A. dauguma kuopų vedė savo kningas tik iš atminties).

2. Kad pasidarę lėšos darbuojanties Prezidento įgaliotiniams, būtų užmokėtos iš centro, nes kuopos Sus mo reikalams moka po 9c. į mėnesį, kurių turėtų užtekti.

3. Kad vardai ir antrašai tokių Prezidento įgaliotinių būtų talpinami "Tėvynėj" kartą į mėnesį, kad kuopos žinotų prie ko kreiptis; arba kad Centro Sekretorius galėtų paliepti bile vienam nuvykti į tokią ar tokią kuopą ir, paaiškinus gyvu žodžiu, užvesti tikrą sistematišką tvarką, kas sumažintų centre darbą ir begalinius bereikalingus siuntinėjimus ir kuopose tada pranyktų maišatis.

Todėl gerbiamieji S. L. A. nariai ir viršininkai teikkites tai apsvarstyti. S. E. Vitaitis.

Apie Pašalpinės Organizacija.

Draugystė "The Knights of the Maccabees of the World" yra suorganizuota 60 valstijų, turi apie 300,000 sąnarių, suvirš 5000 kuopų; išmokėjo 38 milijonus dol. pašalpos ir posmertinių ir dabar turi su virš 10 milijonų dolarių apsaugos (benefito) fondo, kuriuo gvarantuojama išmokėjimas posmertinių. Posmertinių paliūdijimų yra išduota ant sumos 350 milijonų dolarių.

Draugystė "The Woodmen" suorganizuota va sarjo 1883 m., t.y. 28 metai, mažame miestelyj Lyon, Ia. Sąnarių turi apie 2 milijonu.

"The Women of Woodcraft" draugystė išgyveno 14 metų. Per tą laiką draugystė išmokėjo posmertinių, pašalpų ir paminklų statymui \$3.139.148.93. Kapitalo draugystė turi 1.192 tūkstančių dol.

Rugojama, kad mokestis SLA. yra augštos į ap saugos skyrių. Kitur beveik tokios pat. Štai kelios paveizdos: mokama už 1.000 dol. apsaugos:

Amž.	SLA. Lenkų "Związek"	"Royal League"	"K. of M. Macc."
18	.86	.83	1.06
19			.94
20	.88	.90	1.06
			.94
25	1.02	1.04	1.18
			1.08
30	1.21	1.19	1.36
			1.25
35	1.53	1.41	1.60
			1.48
38	1.68	1.58	1.78
			1.66
40	1.72	1.71	1.91
			1.79
42	1.95	nepriima	2.06
			1.94
45	2.25	"	2.31
			2.21
48	nepriima	"	2.62
			2.52
50	"	"	2.87
			2.76

Iš tų skaitlinių matoma, kad SLA. nėra taip didelės mokestis, kaip kad yra sakoma.

Apsaugos Komisijonierių suvažiavimas.

35 valstijų Apsaugos Komisijonieriai (Insurance Commissioners) laikė savo 42-ą posėdį Milwaukee'je, 22-25 rugpjūčio. Svarbiausis klausimas suvažiavimo — Mobile bill, tai yra būdas įvesti vienodumą į pašalpinės organizacijas, kad jų užregistravimas atskirose valstijose būtų lengvesnis ir vienodas. Tas rūpi ir mums, t.y. Susivienijimui Lietuvių Amerikoje. Pašalpinų Draugijų Komitetas pranešė, kad Mobile Bill priimta šiose valstijose be jokių pasargų: Alaba-

ma, California, Colorado, Idaho, Missouri, New York, Ohio, Oregon, Utah, Washington, Montana, Wisconsin ir Massachusetts.

Mobile bill perėjo da, ir per šias valstijas: Illinois, West Virginia, Texas, Iowa, Michigan, North Dakota; Pensylvanijos komitetas da nieko apie bill'ių nepranešė; Rhode Island ir Connecticut paliko billių apkalbėjimui.

V. Nagornoski.

Rutvilė-Zemaitijos Mergelė.

HISTORIŠKA TRAGEDIJA

5-se aktuose, 7-se atidengimuose.

Gaivyda.

Čion daug nebūta, nes nēr' jokio tako.

Trainaitis.

Gal kokia pora žvalgų, ne daugiau, Čionais praėjo.

Rutvilė.

Manai, kuningaikšti,

Kad šitas kraujas žmogaus, ne žvėries?

Trainaitis.

Gal ir taip buvo. Bet vis-gi teisybės' Dar męs nežinom.

Rutvilė.

Tą patyrkite.

Gaivyda.

Kad būt' galima.

Rutvilė.

Kraujas dar šviežias:

Kuris-nors buvo pergalėtojas,

Nē jokiū būdu nunešt' negalėjo

Toli nuo vietos pergalėtąjį.

Todėl, man rodos, kad jeigu čia žvėris

Žmoğų užpuolė,—uolose, teğais,

Rasit jo kūną.

Gaivyda.

Ištikro, mergele,

Tu stebuklinga.

Trainaitis.

(eidamas su kitais prie urvo).

Eiva pažiūrēt',

Kas ten gyvena.

Montė (už scenerijų).

Kas eina?

Trainaitis.

Kas klausia?

Montė.

Lietuvis!

Trainaitis.

Draugas!

Scena IV.

Tie patys, Montė ir Myla.

Montė.

Tas linksma girdėt!

(artindamasis prie susirinkusiųjų).

O! kuningaikšti! O! šventa mergele!

O! kaip suklydau! Atleiskite man,

Kad jūsų balsus pažint' negalėjau.

Viduryj urvo mažai tegirdėt'.

Trainaitis.

Sveiks, mielas drauge. Matau, sau tvirtyne

Čia susijieškojai,

Montė.

Nesujieškojau,

Tiktai nuo meškos ir nuo jos meškučių

Atviroj karėj iškovoju ją.

Rutvilė.

Tu ir su meškomis doriau pasielgi,

Negu kryževiai su mus viengencišiais.

Nes jie per klastą, melą, papirkimą

Ir bjaurų būdą mus apvergina.

Bet jau ant laimės žmonės visur kyla.

Jau be sargybos kryževiai negal

Javus nuo laukų svirnan pargabenti,

Nes begabenant žmonės atima.

Montė.

O! kad dievaičiai suteiktų tą protą

Visiems viengencišams susivienyti.

Kokia būt' laimė Lietuvoj gyventi

Ir po senovei dievus garbinti.

Rutvilė.

Turėki viltį to laiko sulaukti.

Trainaitis.

Ilgai nelauksi. Bėgis sakalo

Nėra smarkesnis už žingsnius tos dienos,

Kurioj apskelbsiu laisvą Lietuvą.

Montė.

Tai mūsų triūsas nenuėjo veltui?

Trainaitis.

Kokia svajonė? Kaip gal veltui eit'

Bile koks darbas, jei jam vadovauja

Mūsų mergele, dievų atsiūsta!?

Montė.

Taip pranašavo Mongalis... Mergele!

Tu pergalėsi priešus... Garbė tau!

(klaupdamas).

Rutvilė (sulaikydama jį).

Neklaupk, goduotas. Aš nesmu to verta,

(Toliaus bus).

L. N. Tolstoj.

Prisikėlimas.

(Romanas).

Vertė Karolis Vairas.

PIRMOJI DALIS.

— Ištikrųjų prisikėlė! — atsakė jisai. Jiedu pasibučiavo du sykiu ir, tarytum, nusprendę, kad da reikia, pasibučiavo trečiu sykiu, ir abu nusišypsojo.

— Ar jūs neisite pas šventiką? — paklausė Nechliudovas.

— Ne, mudvi čion pasėdėsiva, Dmitrai Ivanovič, — atsakė Katiuša, sunkiai, lyg po ilgam darbui, atsikvėpdama visa krūtine ir žiūrėdama tiesiog jam į akis nuolaidžiomis, mergiškomis, mylinčiomis, truputį žvairioms akimis.

Meilėje tarp vyriškio ir moteriškės visados esti viena valandėlė, kuomet toji meilė pasiekia augščiausįjį čiukurą, kuomet joje nėra nieko aiškiai suprasto, protingo ir podraug nėra nieko jausmingo. Tokia valandėlė ir ištiko Nechliudovą šią naktį prieš Šventas Kristaus Velykas. Kuomet jis dabar atsimindavo Katiušą, tai ši valandėlė visados užtemdindavo visas išvaizdas ar stovius, kuriuose jam teko ją matyti. Juoda, lygi, blizganti galvutė, baltos drapanos su kvalboneliais, nekalta apkabinusios jos gražų liemenį ir neaugštą krūtinę, ir tas raudonumas ant veido, ir tos malonios, blizgančios akys, ir visoje jos esybėje dvi svarbiausi ypatybės: tyrybė nekaltosios meilės netik į jį — jis tai žinojo. — bet meilės visų ir viso, netik gero, kas yra visoje pasaulyje, bet ir meilė to elgėtos, su kuriuo ji pasibučiavo.

Jis žinojo, kad joje buvo ta meilė, nesa jis pats šią naktį ir šį rytą jautė ją, ir jautė, kad toje meilėje jis susilieja su ja į vieną!

Ak, kad tai būt visa sustoję ant to jausmo, kuris iškilo aną naktį! "Taip, visas tas pasibaisėtinas dalykas įvyko jau paskui, po Šventų Kristaus Velykų" — mįslėjo jis dabar, atsisėdęs pas langą prisaikintųjų kambaryje.

XVI.

Sugrįžęs iš cerkvės Nechliudovas atsigavėjo drauge su tetutėmis ir, kad pasistiprinus, pagal įgytą kariumenėje paprotį, išsigėrė degtinės ir vyno ir nuėjo savo kambarin, kur tuojaus ir užmigo, apsirėdęs. Pakėlė jį pasibeldymas į duris. Iš garso jis atspėjo, kad tai jos būta; pasikėlė, triniodamas akis ir pasitampydamas.

— Katiuša, tu? Įeik, — tarė.

Ji pravėrė duris.

— Meldžiu valgyti, — atsiliepė Katiuša.

Ji buvo tuose pat baltuose rūbuose, tik be kaspinėlio plaukuose. Pažvelgusi į jį, visa nušvito, tarsi apskelbusi jam kokią tai nepaprastai linksmią naujieną.

— Tuojaus einu, — atsakė jisai, imdamas šukas, kad susišukavus plaukus.

Ji pastovėjo da valandėlę. Jis tai pamatė ir, metęs šukas, buvo besiartinęs prie jos. Bet ji tuoj pasisuko ir greitai nuėjo koridoriu savo lengvais žingsniais.

“Koks aš kvailys”, tarė sau Nechliudovas, “dėl kogi aš jos nesulaikiau?”

Ir jis ją pasivijo ant koridorio.

Ko jis iš jos norėjo, jis nežinojo. Bet jam rodėsi, kad jam, kuomet ji inėjo vidun, reikėjo kasžinkas padaryti, kas yra tokiuose atvejuose daroma visų, o jis to nepadarė.

— Katiuša, palauk, — tarė jis.

Ji apsidairė.

— O ką? — atsiliepė sustojusi.

— Nieko, tiktai...

Ir, privertęs save ir primindamas sau, kas tokiuose atsitikimuose yra daroma kitų, jis apkabino Katiušą pusiau.

Ji sustojo ir pakėlė į jį savo akis.

— Nereikia, Dmitrai Ivanovič, nereikia, — iki ašarų paraudusi ji pratarė, ir savo kieta tvirta ranka atstumė jo ranką.

Nechliudovas paleido ją, ir jam pasidarė lyg gėda, lyg bjauru. Jam reikėjo patikėti sau, bet jis nesuprato, kad ir ta gėda ir tas pasibjaurėjimas buvo geriausias jo dūšios jausmai, besiveržiantie laukan, o atžagariai, jam pasirodė, kad tai jame prašneko kvailumos, kad reikia daryti taip, kaip visi daro.

Jis pasivijo ją da sykį, vėl apkabino ir pabučiavo į kaklą. Šis bučkis buvo visai kitoniškas, negu pirmiaus buvę du bučkiai: vienas už alyvų krūmo, o antras šjrytą cerkvėje. Tasai buvo baisus, ir ji tai pajuto.

— Ką gi jūs darote? — sušuko ji tokiu balsu, lyg jis būtų sukulęs kažką begaliniai brangaus, ir tekina pabėgo nuo jo.

Jis atėjo valgomajin kambarin. Pasipuošusios tetutės, daktaras ir kaimynė stovėjo pas užkandžius. Visa tai buvo labai paprasta, vienok Nechliudovo dūšioje sukilo audra. Jis nieko nesuprato, kas jam sakyta, atsakinėjo nė ši nė tą ir vienval mįslijo apie Katiušą, jautė paskutinįjį bučkį, kurį pasivogė koridoriuje. Jis negalėjo apie ką kitą mįslyti. Jai pasirodžius kambariye, jis, nežiūrėdamas į ją, visa savo esybe jautė ją čion esant ir turėjo stačiog valdyti save, kad į ją nežiūrėjus.

Po pietų jis tuoj nuėjo savo kambarin ir labai susijudinęs vaikštinėjo, klausydamas garsų name ir laukdamas jos žingsnių. Tasai buvęs jame gyvulis-žmogus, netik kad pakėlė galvą, bet da-gi sumindžiojo tą dvasiškąjį žmogų, koku jis buvo pirmu sykiu čionai viešėdamas ir net ši rytą cerkvėje, ir tasai bausis gyvulis-žmogus pilnai viešpatavo jo dūšioje. Nors Nechliudovas nesiliovė dabojęs Katiušą, jam nepasisekė nė sykį ją paregeti par visą dieną. Tur būti ji pati saugojosi susitikti su juo. Vakarop-gi atsitiko taip, kad ji turėjo įeiti į kambarį greta to, kuriame jis buvo. Daktaras apsiliko nakvoti ir Katiuša turėjo paklot svečiui patalinę. Užgirdęs jos žing-

[T. b.]

Japonija ir Japonai.

Parašė V. K. R.

Buddhistai kuningai, matydami, kad krikščionybė Japonijoje platinasi gana sparčiai, įvairiais būdais kurstė vietinius gyventojus prieš krikščionybės skelbėjus. Vienok liaudis atsinešė į krikščionis su užuojauta, ir tai, žinoma, dikčiai silpnino buddhistų dvasiškijos įtekme visuomeniškame gyvenime. Priėjo iki tam, kad buddhistai-bonzos (kuningai) kreipėsi į saiguną *Jošitru*, idant uždraustų skelti naują religiją. Vietoj atsakymo užklausta:

— Kjek-gi yra Japonijoje visokių religijų?

— Mažiausia trisdešimts penkios, — atsakė nusiminę bonzos.

— Na, tai te bunie ir trisdešimtis šešta, — ramiai pasakė Jošitru.

Franciskus Ksaveras, kad pamokslininkavus dar pasekmingiau, iškeliavo į Portugalijos kolonijas Indijoje, pasitikėdamas gauti tenai pagelbininkus; kelionėje jis pasimirė. Gi jo pasilikę Japonijoje mokiniai karštai darbavosi ir varė pirmyn Franciškaus pradėtąjį darbą. Viešpataujant rusčiam *Nobunago*, įvykinusiam taiką, kuri buvo ardoma par ištisus du metšimčius, misijonieriai pasijuto visai laisvi, nesa valdonas pats buvo jų šalininkas. Jie turėjo pilną liuosybę ir globą, gi bonzos gaudavo nuo rūstaus Nobunago tiek ir tiek. Kaikurie buddhistų vienuolynai buvo išgriauti, ir jų vietą užėmė katalikų bažnyčios.

Draug su nauju religijiniu mokslu misijonieriai atnešė į šalį ir naujas žinias, su kurių pagalba pradėjo plėtoties pramonija ir pirklyba. Ne vienur galingi *daimijos'ai*, pripažindami, kad su atsiradimu Japonijoje svetimtaučių ir krikščionybės pradėjo kilti jų provincijose gerovė, tiesiog patįs stengėsi įvesti pasave naują tikėjimą ir įsakinėjo tą patį ir savo vassalams. Pradėta gaudyti ir žūdyti buddhistai kuningai, o jų vienuolynai deginta ir ardyta. Atsitikdavo, kad net ištisų apielinkių gyventojai gaudavo įsakymą pasirinkti: ar tuojaus priimti krikščionybę, ar išsizadėti judinamojo bei nejudinamojo turto ir patiems išsikraustyti laukan.

Nepoilgam valdžia ėmė kreivai žiūrėti į tuos daimijosus, kurie, priimdami krikščionybę, įgijo didesnius turtus konfiskatos keliais, ir atrodė pavojingais šalies surėdymui. Be to reikia suprasti, kad krikščionybė iš pat šaknų vertė iki šiol buvusių tvarką. Pirmą visą tautą pripažindavo mikado tikroju dievų ainiu ir par tat vyriausiuoju tautos valdonu bei teisėju. Atėjus į valstybę krikščionybei, absoliutiškoji mikado valdžia buvo verčiama kovoti su dvasiškąja galybe popiežių, turėjusių, pagal bažnyčios įstatymus, tiesą netik dalinti sostus, bet ir atimti juos. Taip princai Bungo, Omuro ir Arima siuntė Italijon labai iškilmingą pasiuntinystę, kuri turėjo pranešti popiežiui, kad minėti princai pripažįsta popiežiaus viršenybę ir pasiveda jai. Tas priešįstatimiškas princų pasielgimas įžeidė augščiausį valdoną *Gidejosi*, ir nuo to laiko

prasideda katalikams priespaudos ir persekiojimų galyne. Tuo pačiu laiku tūlas labai atviras ir teisingas ispanas kapitonas atvėrė valdžiai akis.

— Kokiū būdu tavo viešpats užvaldė tiek šalių? — užklausė kapitoną Japonijos ministeris.

— Ginklu ir tikėjimu, — atsakė atviras jureivis. — Mūsų kuningai, skelbdami tautoms krikščionybę, praskina mums takus.

To užteko, kad 1587 metuose Gidejosi apskelbtų ediktą, kuriuo įsakė visiems svetimtaučiams misijonieriams tuojaus apleisti imperiją, o visiems priėmusiems krikštą japonams bėgyje šešių mėnesių sugrįžti prie savo tautiškų tikybų. Vienok per tris metus laikotaras ediktas nebuvo vikintas gyveniman. Tėvaj jėzuitai, franciškonai ir dominikonai pašiliovė pamokslininkavę viešai, užtat kiek sveiki platino katalikystę slapta. Par tą laiką apie 30.000 žmonių priėmė oficiališkai uždraustą tikėjimą.

Gidejosi apskelbė naują dekretą. Slapta buvo sumanytas ir galūtinai apdirbtas planas naikinti krikščionis. Niekas apie jį nežinojo, iki jis nepradėjo veikti. Kiekvienas pasipriešinimas, net bandymas pasipriešinti buvo baudžiamas kalėjimu, atėmimu viso turto ir ištrėmimu. Japonai krikščionis par nieką laikė persekiojimus ir kantriai pasivesdavo kankintojams, kurie stengėsi naujas kančias išgalvoti, kad kitus nuo naujo tikėjimo nubaidžius. Šimtai žmonių buvo sukabinti šulinuose, žemyn galvomis; suvirš 20.000 neteko gyvasties.

Atsitikus kare su Koreja persekiojimai truputį pašiliovė, nes visų, ypač valdžios, akys buvo atkreiptos į karę. Krikščionis liuosiaus atsikvėpė. Paskui persekiojimai tai sumažėdavo, tai vėl aštryn eidavo, prigulmingai nuo to, kokia buvo valdžia ir kas ją laikė. Bet-gi nė krikščionis nenusileisdavo, nė misijonieriai nepasiliaudavo veikę.

Pagalios valdonas *Gidetada* išsiuntė Europon savo įrėdnį patyrtų, taip sakant, ant vietos apie tai, ką davė Europai krikščionybė iš politiško ir morališko atžvilgio. Minėtas pasiuntinys, anot Japonijos istorikų, išbuves kelionėje septyneris metus, ir po tam laikui *Gidetada* iškilmingai apskelbė naują religiją esant priešinga šalies dvasiai ir įstatymams, uždraudė po mirties bausme išpažinti tą religiją ir, galų gale, paliepė iškarstyti visus misijonierius, kokie tik bus suimti Japonijoje.

Šis apsireiškimas patiko buddhistų kuningams. Jie vėl pradėjo statyti savo šventnamius ir vienuolynus. Gelbstint korejiečiams ir Hollandijos pirkliais, kurie ir-gi kovojo su Portugalijos katalikais, buddhistų įtekmė vėl pakilo. Keliems metams praslinkus išvyta iš Japonijos visi europiečiai, išskyrus hollandus.

Pirklybos centrais buvo tuomet Nagasaki ir Girado; tad tose vietose hollandai dabar pasiliko pilnais rinkos viešpačiais. Japonija netik užsidarė svetimtaučiams, bet ir vietiniams gyventojams, patiems japonams, uždrausta apleisti tėvynę. O galūtinai krikščionybės išnaikinimas neapsiėjo be kovos ir kraujo praliejimo.

(Toliaus bus).

Lietuviai Amerikoje.

Wilmerding, Pa.

Darbai čionai silpnai eina; jau metai laiko, kaip dirba 5 dienas į savaitę, po 8 val. į dieną. Nežinia, kada pasigerins. Lietuvių skaitlius nedidelis — į 500 asmenų, bet jų veikimas tai perviršija ir daugumos lietuvių darbus. Laikraščius skaito gana skaitlingai ir yr progresyviškų draugijų. Lietuvos Sūnų Dr-stė turi pasistatydinus gana puikią svetainę vertės \$5,500,00, kur turi įkurtą kningyną ir manoma įtaisyti cena teatrui lošti. Kas labjausia stebėtina, iš Lietuvos Sūnų Dr-stės narių yra net trys kuopelės: 42 kp. S. L. A., 57 kp. L.S.S. ir (teatriliška kuopelė) L. S. Dr-stės Scenos Mylėtojai ir L. S. Benas. Viršminėtos kuopelės susideda vien tik iš Lietuvos S. Dr-stės narių ir visi sutikime gyvena, mat, žino visi, kad tik per sutikimą galima nuveikt tokie dideli darbai.

Wildermingiečiai atsizymi su L. S. Dr-stės benu ir teatriliška kuopele. Teatriliškoji kuopelė duoda gana puikius perstatymus, nes visi lošėjai stengiasi atlikti savo roles kaip tik galima geriausiai. Tik apgailėtina, kad Wilmerdinge yra apie 10 lietuvių merginų, o tik viena M. Ivanauckiūtė priguli prie kuopelės, gi kitos žiūri tik į tuos, kurie daugiausia gumo suvalgo! Apie naudingus darbus jai užsiminsi, tai nusijuokia; sako, sarmata eit mokinties teatro.

Ligšiol Lietuvos Sūnų Dr-stė nesurengė scenos teatrui lašti, pertai teatriliškoji kuopelė turi važinėti į kitas vietas su savo teatrais. Nesenai statė "Alkani Žmonės" Pittsburge ir Duquesne, Pa.; dabar tuojaus statys "Pirmi Žingsniai" Pittsburge. Reikia džiaugties, kad L. S. Dr-stė turi tokius narius.

Čia turim ir keturis lietuvius vertelgas ir lietuvių gana rėmė juos, iš ko šie praturtėjo, o praturtėję, ėmė lietuvius niekinti ir žiūrėt kai ne į savo tautiečius. Girdi, męs iš lietuvių biznio nedarom, ir jie neapeina mums. Mus vertelgos gana gudrūs — sumanė sutvert trustą, kad pakelt ant visų valgomų daiktų augštesnę kainą. Sukvietė ir kitataučius ir sutvėrė trustą, įmokėdami kiekvienas po \$100,00. To naujo trusto siekis neįleisti fārmierių ir pedliorių su produktais į miestą. Bet šią gudrybę sužinojo B. K. K. (?) ir imta aiškinti žmonėms apie pinamą tikslą ir raginta moteris imties darbo. P. Miškinienė ir Tumassonienė ėmė vaikščioti po stubas ir kugždinti ant susirinkimo. Liepos mėn. sušaukta susirinkimas, kur nutarta steigti lietuvių kooperatyvišką krautuvę. Į dvi savaites lietuvių sudėjo \$1040,00 atidarymui mėsinės ir grosnės. Vardas duota "Lietuvių Darbininkų Kooperacija" ir 5 d. rugpjūčio krautuvė atidaryta. Dabar visi Wilmerdingo žmonės džiaugias, kad lietuvių nuveikė milžinišką darbą ir suardė vertelgų užmačius. Kaip rodos, kooperacija įžymiai auga ir tikimės, kad moteris stengsis tvarkiai laikyties ir nenorės, kad vėl biznieriai jas niekintų.

Bašiukas.

Wilmerding, Pa.

Vietiniai vertelgos veda pasibaisėtiną kovą prieš Lietuvos Darbininkų Kooperaciją. Rugsėjo 29 d. turėjo susirinkimą. Kaip visada, taip ir šio susirinkimo nutarimų viešai negarsina ir sunku kas buvo žinot, ką jie nutarė; sprendžiama, kad viskas tarta prieš žmones. Bet šio susirinkimo nutarimus girdėjo vienas drg. iš kooperacijos. Štai jų svarbesni nutarimai:

1) Kiekvienas iš mus biznierių turi pardavinėti viską be pelno, kaip tik galima pigiausiai. Susirinkimo vedėjas aiškino, kad "šitos Liet. Kooperacijos žmonės nesirūpina kooperacija, ale kad tik pigiau nupirkt; kooperacija negalės parduoti nieko be pelno, tai ten ir bus viskas brangiau, tai prigulinti nepirks iš kooperacijos, ale pirks iš biznierių, tada kooperacija bankrūtys ir vertelgos tada galės nuo žmonių atsimiti ir už šitą laiką". Ištikro gana gudrus nutarimas, tik nežinia, ar žmonis duosis taip prigaut.

2) Sustabdyti mėsą kooperacijai, kad nuo 4 d. rugsėjo kooperacija negautų mėsos; tą boikotą biznierių viešai skelbė. Bet apsvylė: mėsą kaip vežė taip ir veža. Jau mus vertelgos pradeda viešai skelbti boikotą kooperacijai, kas yra prieš tiesas Suvienytų Valstijų. Kooperacijos Komitetas daro planą, kaip patraukti biznierių teisman už viešą boikotą ir jau turi faktus. Kaip tik kooperacija užsidėjo mėsinyčių ir grosernę, tai pasidarė stebūklai: mus vertelgos perka jautieną po 10c. svarą, o kaip įpyksta, tai pradeda pardavinėti po 5c. svarą; kiaulieną perka po 17½ c., o parduoda po 18 c.; bet pereitais metais kiaulieną pirkto po 15½ c., o pardavinėja po 24 c. Ar ne geradariai mus vertelgos!

Lietuvos Sūnų Benas ketina palinksminti pittsburgiečius su koncertu, tik nežinia, kaip greit tas bus. Geistina būtų, kad L. S. B. surengtų koncertą nors vieną. Lietuvos Sūnų Dr gystė rengia sukaktuves 10 m. ant 1 d. spalio; nutarė parengti vakarienę su dainomis ir pasikalbėjimais; ateitis parodys, koki bus to vakaro įspūdžiai. Ligšiol buvo liuosi teismai nuo lietuvių, o šiame laike tai pertankiai lietuviai pradėjo teismų duris varstyti; kortan ējo net trys poros, o tai tamsumas tą daro: vietoj kningų ar laikraščio—bonka alaus. Vietinė S.L.A. 42 kuopa labai retai telaiko susirinkimus, atlaiko vieną susirinkimą į 5 mėnesius (Labai liūdnas apsišėškimas. Geresnieji S.L.A. sąnariai turėtų kiek pasidaruoti, kad sudrutinus kuopą ir uždegus ją prie gyvesnio veikimo. R e d.). Laikas būt jau prabust S.L.A. 42 kuopai ir laikyti susirinkimus nors į du mėnesiu sykį.

Bašiukas.

Pittston, Pa.

Pas mus naujienų randasi kupinai, tik nėra kam jų surašyti ir pranešti į laikraščius.

Mūsų parapija Šv. Kazimiero susilaukė jaunuką kun. Struckų. 20 d. rugp. mums teko iš eilės girdėti kun. Struckaus antras pamokslas. Pamokslas tema—anglekasių gyvenimas ir darbai. Kun. Struckus nurodė nelaimingus atsitikimus Cherry Hill, Ill. ir Throop,

Pa. Ir tą viską sumezgė su daleidimu Dievo, išaiškindamas, kad tarpe užmuštų minėtose kasyklose buvo netikių; taigi Dievas už šiuos netikius nubaudė ir tikinčiuosius. Seni anglekasiai sako, kad "kun. Struckus nesupranta nė apie anglekasyklas, nė apie Dievą". 3 d. rugsėjo kun. Kaupas netikusius žmones prilgino prie šunų, kurie loja prieš mėnulį.

27-tą rugsėjo mūsų mieste lankėsi svečiai kuningai Tumas ir Olšauskis. Tą pačią dieną čion buvo susivažiavimas visos apielinkės kuningų. Net kun. Milukas atbildėjo. Jie, mat, padarė planus, koku būdu apsaugoti kun. Tumą ir Olšauskį nuo tautiečių bedievystės (?). Visuotinas susirinkimas atsibuvo pobažnytinėje svetainėje. Žmonių susirinko virš 8-nių šimtų, bet aukautojų atsirado mažai. Aukoms priešinosi socialistai ir karšti katalikai. Pirmieji priešinosi dėlto, kad aukas renka kuningai; antrieji gi—kad aukos renkamos ne dėl numirusių, ne dėl Dievo garbės, bet mokslainėms statyti. Kun. Kaupas, atidarydamas susirinkimą, priminė, kad susirinkimas nėra "cicilistų", bet "gentelmonų"; susirinkę gi visai ne "gentelmoniškai" elgėsi: kėlė lermą net svečiams kalbant.

Mūsų mieste atsirado blogas juokdarys. Dalyje miesto, vadinamoje "frogtown", kasžinkas pradėjo vaginėti moterių žiurustus ir kitus aprėdalus. Juokdarys, pavogęs žiurustus, padeda ant jų savo ženklus ir į kelioliką dienų sugrąžina. Mūsų moterėlės su grąžintus daigtus tuojaus sudegina, bijodamos užsikrėsti burtais (čėrais).

5 d. rugsėjo anglekasyklose tapo užmuštas Pranas Varkala, sulaukęs 32 m. ir pergyvenęs Amerikoje penkis metus. Velionis per tą laiką sutaupino \$800. Prigulėjo į tris pagalbines draugystes, tarp kurių sudėta \$500 su kaupu. Kadangi velionis neturėjo artimų, tai jo turtas nėra kam gailėtis. Ant palaidojimo suvažiavo penki kuningai. Laimino, giedojo, sakė pamokslus ir t.t. Ant kapų sakė pamokslą kun. Tumas—apigailėdamas, kad lietuviai, bejieškodami laimės, atranda mirtį jaunose savo dienose. Už palaidojimą vien graboriui V. Jasaičiui užmokėta \$275,00! Ar nebūtų naudinga, kad pasiturinti ir neturinti artimų giminių lietuviai, padarytų užrašus iš anksto, pavesdami savo turtą labdaringsoms mūsų įstaigoms— "Aušrai", T.M.D. ir t.t. *Klumpakojis.*

Lawrence, Mass.

(Ištrauka iš svarbesnių nuotikių L-co lietuvių).

Po ilgo "slėkavimo", darbai pradeda biskis-pobiskio gerintis.

Neinant gerai darbams, darbininkai, ypač lietuviai, be kasdieninio uždarbio, turėjo daug vargo panešti. Ištikro, žvelgiant iš vienos pušies, rodos, męs gana augštai palipėjome, bet atsižvelgiant iš kitos, neapsakoma baimė ima. Neapšvieta, menki uždarbiai, ypač svaiginanti gėrimai lietuvius visai stumia į prapultį; išgelbėjimui, rodos, jokių srovių nesimato. Klegesiai nuo "dinerkių" aulaus, žiaurus akordai armonikų atkreipia kiekvieno praeinančio atidžią.

Kaip tai malonu, o podraug ir skaudu žiūrėti į svietimtaučių dailių kulturingą gyvenimą! Jie susi spietę į savaimes apgyventas kolonijas. Gyvenimai jų dailūs, švarūs; aplink namus—klombai su įvairiomis gėlėmis, fontanais. Žmonės gyvena apšviesti, išsilavinę, ramūs. Jų kūdikiai subūdavoti ir auklėjami dailioj formoj; lavingasi visame kame. O pasižiūrėjus į lietuvių apgyventas kolonijas ir auklėjamą gentkartę, labai didelis klausimas kyla: kada gi lietuviai pasieks tokį augštą išsitobulinimo ir civilizacijos laipsnį, kaip kiti, ir išbris iš purvų, kuriuose dabar gyvena?! Atsakymui, rodos, jokių posmų negalima surasti. Vienok, kaip ten nebūtų, iš katros pusės nežiūrėtum, o visgi, reikia sakyti, mes žengiamo prie kin.

Pirmesniuose žingsniuose Lawrence'o lietuvių judėjime, tai — kooperacija. Lietuviai taip pamylėjo kooperaciją, kad gatavi visas spėkas padėti, idant ją palaikyti. Tiesa, koop. niekam nesuteikė da "didžiojo labo", kaip tūli reikalauja iš jos, bet, kad ji atneša maž daug didesnę naudą, negu privatiškos krautuvės, tas jau ne vienam davėsi patyrti. Kooperacija rodo didelę viltį ateityje, jai neatsiras "lokis", kurs tykos ją praryti. Jau ir šiandien koop. (jai būtų buvusi užlaikoma ant "piniginio" pamato), būtų atnešus didelę naudą prigulintiems, bet, kad koop. buvo ir yra užlaikoma ant "užsitikėjimo" pamato, tą tiktai permato žmonės, suprantanti "biznį"; negalima trumpame laike apturėti didį "dividendą" iš jos, jos visas uždarbis yra išnešiotas po Suvienytas Valstijas, otaipgi ir į Europą. Iš išduoto raporto sausio 1, 1911, pasirodė, kad šėras (share) nuo \$5,00 užaugo iki \$7,53 $\frac{1}{3}$. Tie šėrai yra parodomi pagal kredito kningas, kiek randasi jose piningų, bet tikrieji dolariai, išnešta nedorų "kostiumierių" ir "sportų". Lawrence'o L. Koop. D. vės piningų daug išnešta į Chicago, New York'ą, Bostoną, Cambridge'ą ir kitur. Sukontroliuoti viską labai sunku, nes šiandien "kostiumieris" čia, o rytoj, pagirdai, išvažiuavęs. Silpnai darbams einant, žmonės pradėjo taip gudriai gyvent, kad krautuvninkams nē nemįslija atsilyginti. Kostiumieris, pradėjęs imti prekes, iš pradžių moka gerai, paskui laipsniškai pradeda balansuoti, o kada skola pasiekia 10—15 dol. ar daugiau, ir krautuvninkas prašo užmokėti, tai jis supykęs pameta, nueina pas kitą, kur tas pats atsikartoja ir tt. Išjieskoti iš jų labai sunku, tiesiog negalima, nes jie apart kelių murginų vaikų — nieko daugiau neturi. Ir taip per ilgą laiką buvo išnaudojami vietiniai krautuvninkai. Bet laikui bėgant, nayviškas išnaudojimas privertė vertelgas apsisaugoti nuo jo. Ir štai, pastaruoju laiku prieita prie konkliuzijos, kad visi vertelgos, o taipgi ir koop., užbėgtų kelią išnaudojimams. Visiems sutikus, užmegsta: "Lawrence'o Lietuvių Krautuvninkų Sąjunga". Sąjungos svarbiausieji įstatymų punktai: 1. Visiems nežinomiems emėjams bus išduotos kningelės tada tik, kada jie sudės \$5.00 kaucijos; 2. Emėjai skolingi kokiai nors lietuviškai krautuvei negaus kningelės, kol neapmokės senų skolų; 3. Kiek-

vienas emėjas turi mokėti savo krautuvninkui už išimtą valgį būtinai kas 2 savaiti; 4. Emėjai turi tiesą reikalauti nuo krautuvninko 1%, vietoj buvusių "prezentų": muilo, soapino, kavos, arbatos etc.

Iš šių pirmutinių trijų punktų matosi, kad L-ce'o lietuviai "biznieriai" nori turėti šiokias-tokias taisykles, kokias turi kitų tautų vertelgos, ir jos turėtų tvarkyti ir kontroliuoti lietuvišką savitarpinę pirklystę.

Ši Sąjunga yra labai svarbi vietiniame gyvenime. Jos principijališku mieriu yra: jai ne panaikinti, tai nors sumažinti lietuviškus tinginius-bomerius ir šiaip girtuoklius, kurie priversti bus daugiau rūpintis apie duonos kąsnį, negu apie "dinerkes" alaus. Dikaduo-nius tik ir išauklėja lietuviškas apsileidimas ir betvarkė pačių biznierių tarpe, nes varžytinės, gaudymas emėjų, "fundos", davė daug kam progą pasinaudoti. Šiandien, pamatę, kad tokios nesąmoningos varžytinės prie nieko gero neprives, griebėsi Sąjungos, nes ne vienam jau "bankrutai" žiūri į akis. Idant išpildyti punktus, kiekvienas padėjo kaucijos \$50,00. Kaip ilgai užlaikys Sąjunga tą sutarmę, tą ateitis parodys.

Antrą šaunų žingsnį davė viena seniausia draugijų Lawrence, Šv. Lauryno Draugija, kuri nutarė pastatyti svetainę. Svetainė mums labai svarbi įstai-ga, be kurios mes daug ką praleidžiame. Bet žmonės suprato tai, kas senai jau buvo skelbiama. Šiandien tas skelbimas pavirto į reališką darbą.

Z. Jank.

Iš Lietuvos.

Truksta darbininkų. Paskutiniaisiais laikais Vilniuje tiek statoma trobų, kad nors meistras darbininkus ir iš Lenkijos gabeno, vis dar jų permaža. Iš tos priežasties pasiliks daug neužbaigtų trobų, kurios buvo ketinę iki š-tam Mykolui pastatyti.

Plungės paroda. "S. Z. T." rašo, kad įvykusi šiomis dienomis Plungėje (Telšių ap.) vienadienė ūkio paroda pavykusi gana gerai. Ekspozantų (ištačiusių ką nors parodyti) tarpe buvę daugelis valstiečių. Išdalinta 48 dovanos geriesiems arkliais ir 12 — ragotiesiems galvijams.

Naujas laikraštis. Lapkričio mėnesio pradžioje pradės eiti kooperacijos reikalams pašvęstas mėnesinis laikraštis "Bendrija". Leis jį "Lietuvos Ūkininko" bendrovė.

"L. Z."

Šiaulių ūkio paroda pasibaigė. Šiomet ekspozantų mažiau, bet užtai pati paroda daug lietuviškesnė.

"Lietuvos Ūkininkas" už išstatytas kningas gavo mažą aukso medalį.

"L. O."

Naujas laikraštis. P. Mykolas Slezevičius, pris. advokato padėjėjas, gavo leidimą leisti naują mėnesinį laikraštį lietuvių kalba vardu "Bendrija". Tasai laikraštis bus pavestas kooperacijos ir smulkiojo kredito reikalams. Vesiąs jį Vilniaus kooperacijai remti Draugijos pirmininkas, redaktorius lenkų kalba einančio laikraščio "Życie wspoldzielcze" p. A. Šklen-

nik. Laikraštis eisiąs piningais "Laikraščiams ir kningoms leisti bendrovės: F. Bortkevičienė, K. Griņius Ko.", tos pačios bendrovės, kuri leidžia jau "L. Žinias" ir "Liet. Ūkininką".

Del dokumentų padirbimo. Rugsėjo 7 d. Vilniaus apygardos teismo svarstoma buvo byla p. Algirdo Vilčinskio, kaltinamo, kad besidarbuodamas 1907-1908 m. mokslo tikslais Vilniaus centraliniame archi-ve, įrašęs senuose dokumentuose tam tikrose penkio-se vietose žodį "kniaz" ir vietoje lenkiškai "hrabia". Tai buvę padaryta buk tëlto, kad kam tai išgavus kunigaikščio vardas. P. Vilčinskis gynėsi, kad tuos žodžius įrašęs ne jis, bet kad jie buvę įrašyti jau seniau, ką liūdijančios ir tam tikros kopijos. Be to, p. Vilčinskis šaukėsi paliūdijiman savo gily amžį (turi jau 73 metus), dorą ir mokslingumą, nes esąs autorius kelių kningų rusų kalba apie senovės Lietuvą ir Rosiją. Gynė dar p. Vilčinskį pris. advokato padėjėjas p. Levinas. Teismas p. Vilčinskį išteisino. Išteisintas tačiaus jau išsėdėjo kalėjime arti metus.

P. Algirdo Vilčinskio vienas straipsnis (parašytas vilniečių tarpe) buvo kitkart "Viltyje" apie Vilniaus lietuviškumą jo jaunystės laikais.

"v."

Iš Amerikos.

Miljonieriai teisme. Suv. Valstijų prokuroras (District Attorney) Wickerson apskelbė, kad 10 milijonierių, atstovaujančių mėsos trustą Chicagoje, bus patraukti teisman už nelegališkų trusto darbus. Tur būti ir ta byla, kaip ir daugelis, kuriose milijonieriai buvo kaltinamais, nelabai juos teįskaudins.

Vakarinės mokyklos prie Public School atidaryta beveik visur. Į tas mokyklas priimama visi, kas tik nori pasimokinti. Jas lanko ne tik ateiviai, bet ir Amerikoje gimę žmonės, kuriems dēlei kokių-nors kliūčių neteko būti mokyklose. Būtinai reikia mums, lietuviams, naudoties iš tų mokyklų, nesa apie mokslo naudą dviejų nuomonių negali būti; o jose mokoma gerai ir prieinamai net tiems, kas nemoka nė rašyti, nė skaityti.

John McNamara, nors da neišėjo iš kalėjimo, vienok vėl likos išrinktas sekretorium ir izdininku "Bridge and Structural Iron Workers".

Iš visur.

Apie karę. Apie karę tarp Italijos ir Turkijos palei Tripolį tikrų žinių gana sunku gauti, nesa telegrafas tarp Tripoli ir pasaulio pertrauktas, o Italijos valdžia uždėjo labai aštrią cenzurą ant išėinančių užsienin žinių. Gi Turkija nelabai kuo teturi pasigirti, mat, jos dalykai ne kaip stovi. Kiek žinia, tai Tripolis yra apgultas; arabai pasitraukė į pietus ir mano viduryje šalies kautiesi su italais. Tripolis—tai viena šiaurės Afrikos provincijų, kurią Italija užsimanė užgrębti: geras kąsnelis, o ginti nėra kam, nesa Tur-

kija silpnesnė, o kitos valstybės, taip pat įsimaišiusios į įvairius dalykus, nelabai tenorės kištis. Be apgulimo Tripolio Italija taip gi slankioja ir apie Europos Turkijos pakraščius; tarp kitko rengiami užpuolimai ant uosto Preveza, Albanijoje, netol nuo Graikijos rubežių, ant Adrijatiškųjų jūrų. Austrijai ne labai tinka tas Italijos godumas. Pačioje Italijoje darbininkų tarpe yra didelis neužsiganėdijimas dēlei karės, daugiur buvo iškilę skaitlingos demonstracijos. Šis apsiereiškimas bene atsilieps kiek ant italų valdžios, gali pabugti, kad iš priežasties karės monarchija galės virsti į respubliką.

Ispanijoje vėl neramu. Nuo tūlo laiko išnaujo iškilo klausimas apie perkeitimą Ispanijos valdžios į respubliką. Susitvėręs tam tikslui revoliucijinis komitetas nori išnaudoti to dēlei dabartinį darbininkų judėjimą. Komitete dalyvauja darbininkai, anarchistai ir radikalai. Barcelonoje susekta suokalbis; — suokalbininkų norėta apimti dynamito sandeliai, išgriauti kelius ir apskelbti respubliką. Streikuojama dabar Valencijoje, Korunje, Kadikse ir Sevilje.

Žmonių tiesoms susiaurinti Vokietijoje (Hissene) rasta puikus būdas. Laike rinkimų į landtagą (vietinį parlamentą) apskelba, kad rinkėjai, turį 50 metų amžiaus ir viršiaus, rinkimuose turi po du balsu. Štai mieste Ofenbache, kur gyvena patįs tik darbininkai, iš 11.186 rinkėjų po 2 balsu turėjo 2789 žmonės. O Hissene, kur gyvenama turčių ir įrėdinių, iš 3592 rinkėjų po du balsu turėjo 1127 rinkėjai. Mat, tokiu gudriu sumanymu susiaurinta tiesos darbininkams ir praplatinta turčiams, nesa visiems aišku, kad retas darbininkas tesulaukia 50 metų amžiaus.

Žydų Universitetas. Kijevo bankierius, M. S. Rabinerson, paduoda sumanymą įsteigti Jeruzaleme žydams universitetą, kur galėtų rasti sau mokslą persekiojamoji Rosijoje žydų jaunuomenė. Nurodoma į geriausius pasaulyje žydus profesorius, kaipo kandidatus į naują mokslo įstaigą. Nėra abejonės, kad ši žydų idea įvyks, nesa jų tarpe gali įsikūnyti kad ir didžiausie užmanymai: jie savo tautą myli, gyvena vienybėje ir supranta mokslo vertę.

Peterburgas. Šiomet baigęs mokslus Peterburgo universitete mūsų jaunas istorikas-filologas p. Justinas Jankevičia paskirtas prie gimnazijos šv. Katrijos Peterburge. J. B.

"v."

Varšuva. Čia suimta laikraščio "Mysl Niepodlegla" leidėjas, žinomas lenkų laisvamanis rašytojas Andrius Niemojevski. Mat, jisai pasmerktas buvo Varšuvos teismo rūmų metams kalėjimo už parašymą kningos "Katekizmo paaiškinimai", kaipo priešingos krikščionių mokslui apie Kristų.

Kareivių maištas. Norvegijoje vienuose manevruose kareivis liko pasmerktas 2-m dienom kalėjiman už pametimą kelių amunicijos menkniekių. Draugai kareiviai taip užpyko už tai, kad 500 kareivių apgulė kalėjimą, išlaužė vartus ir paliosavo suimtajį kareivį. Kad tai tokia vienybė ir susipratimas būtų buvęs Rosijos kariumenėje, senai jau būtų pasiliovęs kraujo praliejimas.

Rygoje suimta ir nubausta daug lietuvių, pas daugelį buvo kratos. Krėsta ir "Rygos Naujienų" Redakcijoj. Tarp kitų, suimta ir buvęs "Giedros" pirmininkas Jonas Vilkaitis. Uždrausto niekur nieko nerasta esą. Kratos ir suėmimai ypač buvę pas naujosios bendrovės "Švyturio" narius. "Švyturis" žadėjęs leisti naują pirmeivišką laikraštį. Laikraščiai rašo, kad kratos ir suėmimai, tai pasekmės klerikalų "donosų". "L. Ūk."

Vietinės žinios.

"Fr. Ferrero" L.L.S. kuopelė Brooklyne, kaip praneša "V. L." 22 d. spalnio rengia prakalbas, į kurias užkvietė kalbėti Drą J. Šliupą.

Liaudies Mokyklos paskaitos ateinančiam žiemai: skaityti apsiėmė: Dr. J. Kaškevičė, P. Mikolainis, J. Baniulis, Dr. A. Š.-Jankauskienė, V.K. Račkauskas, p. Pocius, Dr. J. Misevičius, J. Liutkauskas, J. O. Širvydas, P. Norkus, V. Jankauskas, P. Bukšnaitis ir kiti.

Konstit. Komisija buvo apskelbusi savo suvažiavimą ant 5 d. spalnio S.L.A. name. Suvažiavimas pribuvo p-lė M. Račiutė, p. P. Mikolainis ir V. K. Račkauskas. Nesijausdami tiesotais, mažumoje būdami, dirbti, nutarė atidėti suvažiavimą, ir paskirti jam 11 d. spalio, kada būtinai susirinkti turi visi sąnariai. Iš nuomonių, kurios išreikšta tų trijų narių, galima suprasti, kad bus įvestas labai svarbios permainos visoje konstitucijoje, prisitaikinus prie kuopų reikalavimo. Medžiagos yra labai daug, tur būti ir darbas nusiseks gerai.

Pačto banko skyrius atidaryta Brooklyne, ant 172 Hamilton ave.; pačto skyrius "F." To reikalavę italai, vietiniai gyventojai.

Vietinė 52-ra kuopa L.S.S. rengia balių ir prakalbas subatos vakare, 28 d. spalio, 7:30 val., salėje 214-216 E. Second st. Vakaras pajvairintas šokiais, lakiojančia krasa ir prakalbotomis. Įžanga 25c. Prie įžangos bus duodama ir dovana. Apart viso to, yra rengiama įvairūs laimėjimui dalykai, tarpe kurių yra puiki ir brangi dėžutė ir puikūs stiklo išdirbiniai.

Peržvalga.

"Jaunimas", Rugsėjo mėn. num. įžanginiame straipsnyje, išėjusiame iš po p. Vidūno plunksnos, kalba apie tai, kaip "Reikia branginti, kas kitiems šventa." Mēs taip susidemoralizavom, taip į niekus išvirtome, kad per niekį laikome visa tai, kas pas kitą yra šventa, prakilnu, ir, anot p. Vidūno, mēs nežinom, ką darą, Jis sako:

"...nepadaro nieko gero žmogui, peikdami, ką jis šventu skaito. Priešingai, labai nusidedame. Ir tie, kurie nieko kito nepadarą, kaip tik tai, neturėtų kištis į dalykus, kurie tėra jiems kas padūkusiame jautšiumi gražusis gėlių daržas. Norint žmones gelbėti, reikia jiems tinkamu būdu sukelti juose šventus jausmus. Yra tai pradžia ir pabaiga išmintingo veikimo....."

Didelę teisybę sako p. Vidūnas. Kiek tai pas mus nelaimingų sulaužytų dūšių vien dėlto, kad į gražųjį gėlių daržą įpuola padūkęs jautis! Ir patarimą duoda p. Vidūnas:

".....išmintingai pasielgti ir kitiems žmonėms naudingai patarnauti tegali išmintingi žmonės. O tokių, kaip žinoma, apskritai nedaug. Kažin keli tarpe Lietuvių! Bet kiekvienas gali išmintingas pastoti. Reikia tiktai valyti širdį nuo visokių niekų, visokių pageidimų, ipačiai geismo ant kitų viršų turėti, kitus valdyti, nustoti pikta, bloga darius, griovus, kas kitiems šventa, ir galiaus reikia mylėti teisybę. Tad išlengvo sušvis išmintis ir žmogus išvengs kvailių darbų."

"Vienybė Lietuvninkų" N 40 kalba apie reikimą rūpintis Amerikoje savais tautiškais namais. "V. Liet." pataria pasižiūrėti mums kad ir į tuos žydėlius, kuriuos kas tik išmano, tas niekina, nurodydama jų tautišką namą New Yorke "Hebrew Education Alliance".

Reikia tikėtis, kad ateityje, kuomet mēs, "suaugę į protą" pasiliausime visą savo domą kreipę tiktai į kunigus ir į asmenišką pjovynes, kuomet, sakau, pažvelgsime į save ir suprasime kas mums reikia, — tuokart kiekviename didesniame miestelyje matysime savo Tautiškus Namus. Pradžia jau yra: Wilmerding, Pa., Shenandoah, Pa., New Britain, Conn., Lawrence, Mass. Tik linkėtina pasisekimo tame darbe ir, kur galėdami, agituokime už tai!

"Draugas" N 44 praneša, jog Amerikon vėl atvažiuoją garsusis Kapucinas, tėvas Kazimieras, žadąs užtrukti Amerikoje bent 2 metu. Prie to pranešimo patėmijama, kad Amerikos lietuvių tarpe katalikybė begalo sparčiai besiplatinanti, o dvasiškijos įtekmė ir jos veiklumas įgijąs nemažą įtekmę. Kiek tas yra tiesa — te sprendžia mūsų laikraščių skaitytojai.

Ten pat rašoma, kad Amerikos lietuvių Rymo Katalikų kuningų Sąjunga savo seime, laikytame Pittsburge, nutarusi leisti "Draugą" du sykiu per savaitę, kas įvyksią nuo Naujų Metų.

"Kovoje" N. 40 patilpo liudijimas A. Zaborownio antgalviu: "Kn. Olšauskas policijos agentas". Tai antras "Kovos" parodomasis dokumentas: Adomo Kutros ir dabar A. Zaborowskio. Abu prisiekė prieš notarą, kad teisybę praneša laikraščiui. Kutra savo dokumente pasisako tarnavęs žandarų įstaigoje Kaune, kur matęs "otca Konstantina" laiškus ir vieną išvogęs; laiškas būsiąs pristatytas "Kovos" redakcijai. A. Zaborowski rašo apie tai, kad šv. Juozapo draugystės sąnariai, kuriuos organizavo Kaune kn. Olšauskas, užsiimdavę šnipinėjimu, daužymu ir gaudymu socialistų ir visa tai buvę po kn. Olšausko direktiva. Reikia laukti iš kn. Olšausko atšiliepimo laikraščiuose, nesa ir jis žino, kad šiame atvėjyje tyla neyra gera byla. Berods daug kas gina kn. Olšauską, vienok jis pats neatsiliepia: gal mano tai bergždžia esą, ar neverta kreipti į tatai domos?

Sulaikytas New Yorke prielaukoje, kaip praneša "V. Liet." Mikas Petkevičius, 24 metų amžiaus, iš Pabartupio, Pazėrų parapijos, keliavęs pas brolių į

Dayton, Ohio, sergąs trachoma ir busiąs gražintas atgal.

* * *
 "Vienybėje Lietuvosninkų" par kelis jau numerius tęsiasi gan įdomus veikaliukas: Visotinoji Historija (satyroje), kurią parašė T(oks)... Š(ioks)... K(i-toks). Talpinama prie to ir paveikslėliai.

Iš darbininkų gyvenimo.

Geležinkelių streikas. Nepripažinimas geležinkelių darbininkų federacijos reikalavimų iššaukė didelį streiką ant Illinois Central ir Harrimano geležinkelių. Reikalavimai šitie: 1) Turi būti pripažinta federacija mašinistų, katilių, kalvių ir konduktorių; 2) visi darbininkai, nepriklausantys į federaciją, turi į ją įstoti 30 dienų bėgyje; 3) visokius nesusipratimus teisia federacijos komitetas; 4) sumažinti skaitlių mokinių; 5) pakelti mokiniams užmokestį 7-iais c.; 6) panaikinti darbą "ant štukių" (piece work) ir t. p. Streike dalyvauja daugybė darbininkų. Šis streikas, atbalsis darbininkų judėjimo Anglijoje, turės labai rimtas pasekmes: nėra abejonės, kad geležinkelių federacija atsieks savo ir bus pripažinta. Kovon su darbininkais geležinkelių vyriausybės traukia iš visų pusių skebus.

Darbo Federacijos konvencija valstijoje Indiana užprotestavo prieš gubernatorių Marshall'ą už dalyvumą išvogime brolių McNamara. Agituojama, kad ateinančiuose rinkimuose Marshallas nebūtų aprinktas.

Suvažiavimas valstijoje Utah pirmu sykiu parodė, kad Darbo Federacija pradėjo rūpintis politika, ir išnešė rezoliuciją, kuria ragina federacijos narius remti ir agituoti už Socialist Party.

Redakcijon prisiūsta.

Kunigas Al. Saunoris. *Kruvina Čenstakavo istorija.* Su 20 paveikslėlių. 1911. Panevėžys. Savo lėšomis išleido A. Petkus. 32 pusl. Čienia—15 k.

Nėsykį Europos kritikai pasišaipto iš Amerikos lietuvių leidinių, vadindami juos ir šlamštū ir dar kitaip. O šis leidinys, Europoje išleistas, net ir šlamšto vardo nevertas. Medžiaga paimta, kaip rusai sako, "bezalaberno", iliustracijos —svieteli, apsaugok!

Sveikata, arba tiesus trumpas kelias į sveikatą. Pamatinės žinios iš anatomijos, fiziologijos ir higienos. Rankvedys pradinėms mokykloms ir plačiajai liaudžiai žinynas. Sutaisė Dr. A. L. Graičunas. 1911. Turtas ir spauda "Kataliko". Chicago, Ill. 339 p. Čienia — nepažymėta.

Ši kninga pasirodė mūsų literatūroje kaip tikį laiką: neturime jokių raštų, kur būtų taip plačiai, praktiškai ir pamatiniai išdėstomos reikalingiausios kasdieniniame gyvenime žinios iš anatomijos, fiziologijos, o ypatingai iš higienos. Kninga papuošta dau-

gelium paveikslų; išleidimas galima drąsiai pavadinti dailiu ir iš visų atžvilgių pagirtinu. Patartume visiems turėti namuose šį reikalingą rankvedį į brangiausį žmogui turtą — sveikatą.

K. V—as.

Aukos Vilniaus M. ir D. D. namams.

Lietuviai iš Haverhill, Mass. per p. F. Bakanauską, prisiuntė "Tėvynės" redakcijon \$8,20 Vilniaus Mokslo ir Dailės Draugijos namams.

Piningai apturėta ir bus pasiūsti Vilniun.

"Tėvynės" Redakcija.

Adresai S. L. A. kuopų viršininkų.

- 1 J. VNUKAUSKAS, 14 Pulaski St., Kingston, Pa.
- 2 J. V. Jančaitis, Box 581 Forest City, Pa.
- 3 A. S. Pileškas, 211 First st. Elizabeth, N. J.
- 4 Juozas Šteinis, Box 17 Lost Creek, Pa.
- 5 J. Kunigėlis, 223 Sweitzers Alley, Plymouth, Pa.
- 6 MART. ZALIETSKA, 349 E. River St., Plymouth, Pa.
- 7 J. S. Vaškevičius, 68 N. Main st. Pittston, Pa.
- 9 Jurgis Gaubas, 263 E. 115-th st., Flat 10-th, Kensington, Ill.
- 10 J. Ruškis, 228 Gerritt, st. Philadelphia, Pa.
- 11 S. Mikulskas, 84 Congress Ave. Waterbury, Conn.
- 12 L. KRUTULIS, 247 E. Ridge St., Nanticoke, Pa.
- 13 J. Aleksaitis, Box 773 Minersville, Pa.
- 14 A. Šimkunas, 6620 Gertrude Ave. Cleveland, Ohio.
- 15 J. Pocevičius, 436 N. Main st. Pittston, Pa.
- 16 J. Milčinskas, Box 74 Mahanoy Plane, Pa.
- 17 J. J. Ramanauskas, 135 Ames st. Brockton, Mass.
- 18 V. Mažrimas, Box 68 Westville, Ill.
- 19 A. MAJAUCKAS, P. O. Pox 254, Toluca, Ill.
- 20 M. Bekerienė, 1 City Hill st. Union City, Conn.
- 21 Vincas Šarkauckas, 607 St. Aubin ave., Detroit, Mich.
- 22 A. V. SUBAČIUS, 420 E. 3-rd St., Wilmington, Del.
- 23 J. Bridic, 151 W. Line st. Shenandoah, Pa.
- 24 M. Levulis, Glenn Lyon, Pa.
- 25 A. Žurauskas, box 14 Hastings, Pa.
- 27 A. Žolynas, 211 Jefferson st. Newark, N. J.
- 29 L. Mosteika, Box 546 Westville, Ill.
- 30 K. V. Zorskas, 1824 Wayne Ave. Scranton, Pa.
- 31 P. Kubertavičius, 24 W. S. Alley, Mahanoy City, Pa.
- 32 K. Vestfelda, 194 Athens st. So. Boston, Mass.
- 33 A. A. Dalinkevičius, 21 Thomas Park, So. Boston, Mass.
- 34 V. Vinikaitis, 635 E. Main st. New Britain, Conn.
- 35 J. G. Alenskas, 80 Garnet Lane, Wilkes Barre, Pa.
- 36 A. Šliakis, 3321 Auburn Ave. Chicago, Ill.
- 37 JONAS SIMANAVIČIUS, 331 Barnes St., Plymouth, Pa.
- 38 A. Lesniauskas, 298 So. 1-st st., Brooklyn, N. Y.
- 39 V. Sadauskas, Box 91 Gilberton, Pa.
- 40 J. M. Maskeliūnas, 2137 5-th Ave. Pittsburg, Pa.
- 41 I. Žukauckas, 101 Oak st. Lawrence, Mass.
- 42 Juozas Baliūnas, 123 Middle ave. Wilmerding, Pa.
- 43 M. Tamošaitis, 85 Vernon st. Roxbury, Mass.
- 44 J. Konopka, Rhone, Pa.
- 45 K. Bartaševičius, 316 E. Chestnut st. Hazleton, Pa.
- 46 J. GVAZDINSKAS, P. O. Box 384, Spring Valley, Ill.
- 47 Vincas Sakatauckas, 94 Washington Place, Passaic, N. J.
- 49 K. Liutkus, 71 Pine st. Meriden, Conn.
- 50 K. AKSTANAVIČIUS, 358 Henderson, St., Jersey City, N. J.
- 51 J. Eskis, 407 Main st. Bridgeport, Conn.
- 52 ANT. BAGDONAS, 338 So. Poplar St., Mt. Carmel, Pa.
- 53 J. MARCINAVIČIUS, 294 Vine St. Plymouth, Pa.
- 55 A. Gigevičius, Box 432 Torrington, Conn.
- 57 F. Tumosa, 18 Worth st. Worcester, Mass.
- 58 S. Sapitavičius, Box 805 Hudson, Mass.
- 60 J. Dementis, 350 Quarry st. Grand Rapids, Mich.
- 61 P. Berukštis, 445 1/2 Apple st. So. Bethlehem, Pa.
- 64 J. Kungis, 3 N. Pearl st. Baltimore, Md.
- 65 Jonas Andziulis, box 144 Oglesby, Pa.
- 66 J. Taraila, 22 Star st. Ansonia, Conn.
- 67 V. Rygelis, 340 Walnut st. Luzerne Sta., Wilkes-Barre, Pa.
- 68 Floras Amšiejus, R. F. D. 1, Box 23, Wilkes-Barre, Pa.
- 69 A. S. Šmigelskis, 31 Weyl st. Rochester, N. Y.
- 71 Juozas Kačergis, 217 Madison st., Hoboken N. J.
- 72 IZABELLA JURGELIUNAITE, 201 C. St., So. Boston, Mass.
- 73 A. Zailskas, 211 First st. Elizabeth, N. J.
- 74 S. Kvietkauskas, 8745 Escanoba Ave. So. Chicago, Ill.
- 75 A. Jasiulis, 220 E. 62-nd st. Los Angeles, Cal.
- 76 V. Stulpinas, Box 247 Dickson City, Pa.
- 79 S. Stočkus, 2028 Peoria Rd. Springfield, Ill.

- 80 ANT. DRAZDIS, Box 1, Dickson City, Pa.
 81 A. Šikšnis, 140 Valley Ave. Exeter Boro., Pittston, Pa.
 82 Juozas Dilbaitis, 18 N. State st. Pana, Ill.
 83 P. Lauraitis, 120 Grand st. Brooklyn, N. Y.
 85 V. Basanavičius, 126 Short st. Edwardsville, Pa.
 86 J. Palkotas, 1939 Sedgewick st. Allegheny, Pa.
 87 T. J. Žarnauskas, 259 So. 33-rd st. So. Omaha, Neb.
 88 N. Stančikas, 614 N. 7-th st. E. St. Louis, Ill.
 90 J. Vosylius, 15 Fillmore st. Yonkers, N. Y.
 91 A. Dapkunas, 107 John st. Harrison, N. J.
 92 D. Lekavicius, Box 118 Courtney, Pa.
 94 A. Jokubauskas, Box 124 Sunderland, Mass.
 96 P. Gudisauckas, Box 803 Herrin, Ill.
 97 J. Matickas, Box 302 Cle Elum, Wash.
 99 JUOZ. ANDRUSIS, Box 177, Herminie, Pa.
 100 J. Pagee, 128 Sanchez, st. San Francisco, Cal.
 101 J. Zdanis, 24 Wait st. Paterson, N. J.
 103 A. Bajoras, Box 411 Johnson City, Ill.
 104 P. J. Babiluš, 69 Clark st. Cambridge, Mass.
 106 K. Jazukevičius, 90 Whinton st. Taunton, Mass.
 109 M. KONOPECKAS, 1653 W. 19-th st. Chicago, Ill.
 111 K. Šestokas, 1020 Butter st. Easton, Pa.
 112 Pranas Vejselis, 530 Trenton st., Seattle, Wash.
 114 V. KUPCIKEVIČIUS, 227 Sagamore st., 20 ward, Pittsburg Pa.
 115 K. Rasimienė, 1021 1/2 Cass Ave. St. Louis, Mo.
 116 A. Andruška, Box 92 Wilson, Pa.
 117 JON. BRASKIS, 237 Sandress St., Athol, Mass
 119 A. Riškevičius, 149 Walnut st. Plymouth, Pa.
 120 J. O. Žvingilas, 189 Hartford Ave. New Britain, Conn.
 121 Antanas Bitautas, Box 254, Clinton, Ind.
 122 A. Kuizinas, 1810 W. 46-th st. Chicago, Ill.
 123 KAZ. ZALEŠKEVIČIA, 37 Wright ave., Northampton, Mass.
 124 Kar. Lesevičius, Box 380, Hartford, Conn.
 125 G. Karath, 398 So. 1-st st. Brooklyn, N. Y.
 126 J. Jukehs, 443 W. 52-na st. New York, N. Y.
 128 P. J. Liepas, 46 Border st. Carnegie, Pa.
 129 J. S. Vitkus, 1522 W. Adams st. Chicago, Ill.
 130 Mikas Juozapaitis, box 128, Livingston, Ill.
 131 J. K. Valniskas, 1419 Wentworth Ave. Chicago, Heights, Ill.
 132 J. RUMBAVIČIUS, R. F. D. No. 1, Box 14 Pottsville, Pa.
 133 Z. Vitkauskas, 301 Frick st. Valparaiso, Ind.
 135 A. Aliukonis, Box 1, Riverton, Ill.
 136 STAS. KIRMINŠ, 2220 Tustin, St., Pittsburg, Pa.
 137 S. Grigalunas, Box 124 Wilburton, Okla.
 138 P. Kazokevičienė, 199 Duke st. Kearny, N. J.
 139 P. Māciukevičius, 10521 State st. Roseland, Chicago, Ill.
 142 C. Saliunas, 7 Hine Place, New Haven, Conn.
 143 S. Cusick, 354 N. Everett Ave. Scranton, Pa.
 144 Lucy Bendorienė, box 72 Westville, Ill.
 146 ANT. PALUPIS, 30 Uxor all., S. S. Pittsburg, Pa.
 147 J. Zelys, Box 201 Girardville, Pa.
 149 P. Sinkevičius, 64 Cook st. Ashley, Pa.
 152 Jonas Peza, 570 Hawkins ave. N. Braddock, Pa.
 153 A. AKRAMAVIČIUS, 311 South ave. Du Bois, Pa.
 155 J. A. Guzevičius, Box 331 Benld, Ill.
 156 T. Jazukevičius, 75 Baker st. Gardner, Mass.
 157 K. Kazlauckas, 424 E. Federal st. Yuongstown, Ohio.
 160 J. Kiveris, Donora, Pa.
 161 J. Saimis, 817 Division Ave. Tacoma, Wash.
 162 A. J. ŠASNAUSKAS, box 330, Freeland, Pa.
 163 A. Čebatorius, Box 215 Puritan, Pa.
 164 J. Marčinkevičius, Box 128 W. Frankfort Ill.
 165 R. Vašiliauskas, 28 W. Broadway, So. Boston, Mass.
 166 Feliksą Danevičius, 1543 E. 81 st. Lorain Ohio.
 167 P. J. Ambrazaitis, 501 Main Ave. Rockdale, Joliet, Ill.
 168 F. NAJKELIS, 178 Ludlow St. Stamford, Conn.
 170 J. Bičkanas, 4750 Cambridge st. Frankford, Phila; Pa.
 171 J. Vencaus, Box 294 Ellsworth, Pa.
 172 K. ŠAVICKAS, Box 10, Duquesne, Pa.
 175 P. Vaičiulaitis, 10 Spect st. Beloit, Wis.
 177 M. Liščianė, Box 105 Beckemeyer, Ill.
 178 J. Aukštikalnis, 6109 Kenyon Ave. S. E. Cleveland, Ohio.
 180 Ant. M. Ručas, 1015 Locust st. De Kalb, Ill.
 183 D. Bernatavičius, 2020 Homer st. Chicago, Ill.
 185 Baltrušį Jasiulis, 3604 Deodar st. Indiana Harbor, Ind.
 187 J. BENDRICK, Pottsville, Pa.
 189 F. Raguckas, Box 446 St. Clair, Pa.
 190 J. Smaliėtis, 542 E. 14-th st. New York, N. Y.
 193 A. Kasperunas, 13 Lark st. Amsterdam, N. Y.
 194 J. Areska, 1323 S. 50-th Court, Cicero, Ill.
 196 T. Pilijonis, 437 Broadway Bayonne, N. J.
 199 P. Krūvelis, Box 396 Hartshorne, Okla.
 200 J. Stučis, Box 34 Cantrall, Ill.
 201 P. Žalnieraitis, Box 177, Seelyville, Ind.
 202 P. Končius, Box 35 Lafayette, Colo.
 204 S. MILIAUCKAS, 437 Willing st. Tamaqua, Pa.
 206 A. Partokas, Box 21 Ledford, Ill.
 209 T. Bačinskis, 276 South Ave. Mariners Harbor, L. I. N. Y.

- 211 P. Bakanauskas, 203 River st. Haverhill, Mass.
 212 J. Balčaitis, 950 Jennie st. Kenosha, Wis.
 213 J. Globis, 109 Grand st. Brooklyn, N. Y.
 214 Ant. Gradeckas, Box 682 South Fork, Pa.
 216 Jonas Kazlauckas, 448 E. 14th st. Erie, Pa.
 218 P. Stankevičius, Middleport, Pa.
 219 Ant. Jarušauskas, box 557 Roslyn, Wash.
 221 J. Gudinas, Box 1010 Staughton, Mass.
 222 V. J. Opanavičius, 1277 Lafontaine East. Montreal, Canada.
 223 Juozas Joga, Box 71, Pawnee, Ill.
 224 S. Bubnis, Box 58 Georgetown, Ill.
 225 S. MERKEVIČIUS, Box 215, Centralia, Ill.
 226 F. Davalgo, 1735 W. Division st. Chicago, Ill.
 227 J. H. Aliukonis, 909 E. Court Ave. Des Moines, Iowa
 228 A. STEPONAITIS, 141 Washington st., New York, N. Y.
 229 Tad. Kayaleskis, R. F. D. 4, box 39, Thorp, Wis.
 230 Sim. Žalnieraitis, Box 32, Wanamie, Pa.
 233 A. J. Jurevičius, 314 W. Lloyd st. Shenandoah, Pa.
 235 Vincas Ąurba, Box 107, Cherry, Ill.
 238 A. Gervickas, 61 Washburn st. New Bedford, Mass.
 239 J. Anuškevičius, 338 Richmond Ave. Syracuse, N. Y.
 240 L. Stanevičius, S. F. D. No. 1 Box 7 Oregon City, Ore.
 241 A. Sujeta, 235 Cameron st. Plymouth, Pa.
 243 Mateušas Šukšta, box 264 Coal Gate Okla.
 244 Steponas Urbas, 404 Franklin ave., Cheltenham, Pa.
 245 K. Unika, 13 Clover st. Newark, N. J.
 246 Jok. Marcinauskas, 158 Davenport st., Plymouth, Pa.
 248 J. Bruzevičius, 3240 S. Halsted st. Chicago, Ill.
 249 L. Klevinskis, Box 212 Minersville, Pa.
 250 Simanas Kella, 575 W. 6-th st. St. Charles Ill.
 251 A. Mosyers, 33 W. 60-th st Chicago, Ill.

Komisijų adresai.

Stovio Komisijos:

- A. Žolynas, 211 Jefferson st. Newark, N. J.
 J. Bendoraitis, Pottsville, Pa.

Finansų Komisija:

- J. Kazakėvičius, 109 N. Main st. Pittston, Pa.
 J. Berzinskas, 4600 S. Paulina st. Chicago, Ill.

Apšvietos Komisija:

- Dr. J. Šliupas, 1419 N. Main Ave. Scranton, Pa.
 V. S. Jokubynas, 425 Lincoln Ave. Rockford, Ill.

Virš minėtų komisijų, 3-čiasis naris prezidentu, yra S. L. A. vice-prezidentas, S. Žalnieraitis, Box 32, Wanamie, Pa.

Susirinkimai S.L.A. kuopų.

Wilmerding, Pa. 42 kp. bus laikomas susirinkimas 15 d. spalio, 7 val. vakaro L. S. Dr-stės svetainėje. Malonėkite visi nariai pribūti ir užsimokėti prigulinčius mokesčius, o taipgi ir suspendotieji teiks viską užsimokėti, kad ne tapt išbrauktais.

Sekr. J. Baliunas.

Waterbury, Conn. 11 kp. bus laikomas susirinkimas nedėlioje, 15 d. spalio, 7:30 val. vakare Kudirkos svetainėje, 881 Bank st. Malonėsite visi kuopos nariai susirinkti, nes turįsi labai daug kaip kuopos. taip ir S.L.A. svarbių reikalų, o taipgi užsimokėti prigulinčias duokles.

Sek. J. Ažunaris.

Wanamie, Pa. 230 kp. bus laikomas susirinkimas 19 d. spalio, 7:15 val. vakare paprastoje vietoje. Meldžiama visus draugus susirinkti ir užsimokėti mokesčius ypatingai tie, kurie nemokėjote pereiną mėnesį.

Rašt. J. Bindokas.

Glen Lyon, Pa. 24 kuopos atsibus susirinkimas 22 dieną spalio, 2 val. po pietų p. J. Anckio salėje. Malonėkite visi susirinkti, o taipgi malonės susirinkti subatoje, 21 spalio, 6 val. vakare Knygų rokamimo Komitetas; susirinkimas Knygų rok. Kom. toje pat salėje.

Sekr. M. Levulis.

New Britain, Conn. 34 kp. laikys bertaininį susirinkimą nedėlioje, 22 d. spalio, 2 val. po pietų J. Skritulsko svetainėje. Malonėkite visi nariai užsimokėti prigulinčias mokesčius, kurie dar nepripildėt apreiškimų, pasirūpinkit pripildyti ir priduoti kuopos sekretoriui.

Sekr. V. Vinikaitis.

Priceburg, Pa. 80 kp. bertaininis susirinkimas atsibus nedėlioje, 15 d. spalio, 2 val. po pietų pas Ant. Drazdį, Ash st. Susirinkit visi nariai ir atsiveskite naujų narių prirašyti prie S.L.A.

Sek. A. Drazdis.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

1 Dėlko ateiviams reikalingos ūkėsiškos popie-
ros. 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valsti-
ų ūkėsu. Kur ir kada galima paduot prašymą.
3 Ką turi zinoti pakol gausi ūkėsiškos popieras.
4 Klausimai su atsakymais Lietuviškai ir angliškai
ir daugelis kitų naudingų patarimų. Knygelė koz-
giam lietuviai yra reikalinga ir ją galima gauti pas
Beudrick. **Kaina 25 centai.** Pinigus ir lai-
škus siųskite šiuo antrašu:

Joseph Beudrick.

Clerk of Court. POTTSVILLE, PA

SLA. Pildomoji Taryba.

PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas.

110 W. Market St., Scranton, Pa.

VICE-PREZIDENTAS:

S. Žalnieraitis,

Box 32, Wanamie, Pa.

SEKRETORIUS:

A. B. Strimaitis,

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

REDININKAS:

J. Skritulskas,

27 Broad St., New Britain, Conn.

UŽDO GLOBEJAI:

T. Paukštis,

123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,

Oak St., Shenandoah, Pa.

DAKTARAS-KVOTEJAS:

Johan. Baltrušaitienė,

2400 5-th Ave., Pittsburg, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,

3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Dr. J. Šlupas,

1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

P. Mikolainis,

Box 62, New York, N. Y.

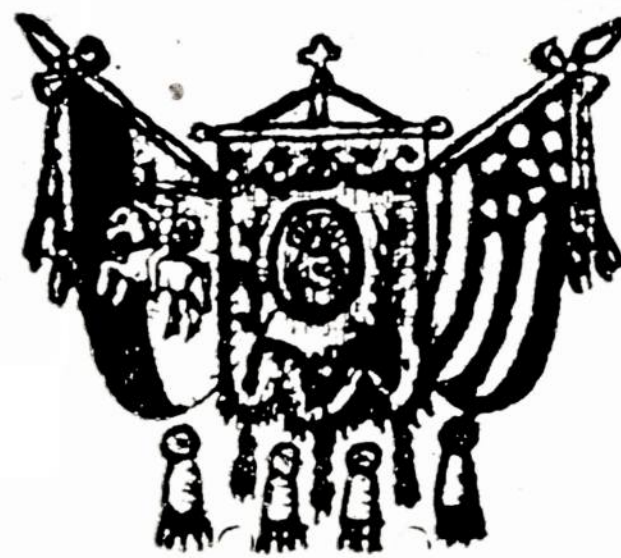
Nariams SLA. knygos už pusę kainos.

1. Senas Senovės Lietuvių. pusl. 217	kaina 50 c.
Lietuviška Chrestomauja. pusl. 176	40 c.
2. Dėdai ir Gražina. pusl. 61	25 c.
3. Europos Istorija. pusl. 319	25 c.
4. Gibsinis lotis. pusl. 34	15 c.
5. Jonas iš Kempės ir Silka. pusl. 23	10 c.
6. Konradas Valenrodas. pusl. 24	15 c.
7. Kazių skerdyne. pusl. 77	15 c.
8. Sua Aleksandra Burba. pusl. 29	20 c.
9. Kelionė į Europą. pusl. 52	10 c.
10. Kuo m žmonės gyvena?. pusl. 58	15 c.
11. Lietuviai Amerikoje. pusl. 174	\$1.00
12. Naktys Edvardo Yungo. pusl. 21	10 c.
13. Naktis (Drama keturių veiksmų)	10 c.
14. Petras Zemaitis. pusl. 69	20 c.
15. Padėjimas Lietuvių Tautos. (rusų kalba)	\$1.00
16. Di-va. pusl. 123 1898 m. vienas num.	75c.
17. "Tevynės" komp. 1896, 1897, 1898 ir 1899 m. po 50c	

KNYGIUS:

A. B. Strimaitis

307 W. 30-th St. New York City.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinoms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas vellavas, Szarpas, Juostas, ženklellus, kepures ir marszalkoms pardedus, teipgi visus bažnytinius aprėdalu. Norėdamos guodo-
tinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvi.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių

"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia
Gyduolė
nuo
Strėnų skaudėjimo
Degimo krutinėje
Galvos skaudėjimo
Kateros
Užsišaldyme
Neuralgijos
nuo
Gerklės skaudėjimo

Mešlungio
Skausmo krutinėje
nuo
Patrukimo
Azma arba
Dusulio
Štyvumo sprando
skaudėjimo:
Šonuose
Rankų ir
Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusiomis ligoms nuo kurių negali pagelbet ne daktarai ne li-
gonbučiai, arba paslapti ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai
(be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo
gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažin-
ties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu ge-
ras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą
Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes
kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename di-
deliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali už-
dirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausiai. Taigi ra-
šykite reikalaujami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalo užlaikyti
visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tau-
tiečiai reikalaujami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalauti išduoti pinigų do-
vanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaujami gy-
duolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes
gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

SKAITYK, O ŽINOSI VISKĄ.

Pranešu visiems lietuviams ir savo kaimynams, kad aš
perkėliau savo krautuvę į Chicago, Ill., kurioje gali gauti laikro-
džių, laikrodėlių, lenciugelių, visokių žiedų, spilkų, kolčikų,
kompasų, kryžiukų. Puikiausių armonikų, skripkų, klarnetų,
trubų, koncertinių ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų.
Gerų britvų, visokio skyriaus drukuojamų mašinukų, albumų
fotografijoms, guminių litarų. Monų knygų, istoriškų ir mal-
da-knygių. Gražių popierių gromatomis rašyti su puikiausiais
apskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais, tu-
zina už 25c, 5 tuz. \$1.00, perkupčiams 1000 už \$6.00. Jaigu kas ne-
trite mano katalogą, rašyk šiadien: prisiųsdami už 5c markę, o apturėsi mano
Didelį Katalogą Dykai su 1000 naudingų visokių daiktų. Aš užtikrinu, kad mano
tvoras pirmos klijos, o prekės pigesnės kaip kitur. Perkupčiai gali gauti pirkt
tvorą daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus lietuvius ir lietuvaites su orderiais
visokiais pirkiniais kreiptis pas savo tautietį

M. K. Wilkewich,

3225 So. Halsted St. Dept. L. Chicago, Ill.